

Христос възкръсна!

+ Христо ПРОЙКОВ,
апостолически екзарх

Колко утешително е, че тази година всички ние, християните от изток и от запад, можем да се поздравим заедно в най-великия ден от човешката история. Затова отговаряме всички в един глас: „Наистина възкръсна!“.

Христос беше казал на учениците си и на враговете си, че на третия ден ще възкръсне. Учениците бяха опиянени от словата и чудесата и сякаш не чуваха и недоумяваха. Враговете обаче помнеха всичко и изпитваха зловещ страх. И след като Го приковаха на кръст и умъртвиха, продължи ожесточената борба. С кого? С „онзи измамник“. После сложиха печат на гроба, охрана, режим и дадоха строги нареждания.

Те не вярваха, а ги тормозеше мисълта за Възкресението. Бяха взели всички мерки и въпреки това Той възкръсна, както бе казал. За учениците, Неговите последователи, Възкресението стана извор на изумителна сила и те започнаха да проповядват, че Христос

наистина възкръсна. Книжниците и фарисеите упорито продължаваха да отричат. „И мъртви да възкръснат, пак няма да повярват.“ „Откраднаха го“ - казваха и към парите на Юда прибавиха и тези на войниците, за да увековечат лъжата.

Но има един факт - това е празният гроб. Исус го нямаше в гроба и това признават и Неговите врагове. Празният гроб се превърна в трибуна на Възкресението. След всички мерки, ако гробът не беше зарварден, Христовото възкресение нямаше да има толкова много свидетели и доказателства.

Христос проповядва само три години и преобразява света вече хилядолетия.

Радвам се, че имам възможност да говоря и за едно друго възкресение. Навършиха се 25 години от възкресението на вестник „Истина-Veritas“, основан от отците капуцини през 1924 г., просъществувал 25 години и забранен от комунистическата власт през 1949 г.

Вестник „Истина“ възкръсна през 1991 г., за да продължи

На стр. 8

„Възкресение“, 1544 г.

Параклисът на Гроба Господен в Йерусалим е реставриран

На 22 март в базиликата на Възкресението в Йерусалим се проведе икуменична церемония, която отбеляза края на реставрацията на параклиса, съхраняващ онова, което е останало от гроба на възкръсналия Исус.

Точно една година след подписването на споразумението между християнските общности, които отговарят за Базиликата на Възкресението в Йерусалим - гръко-православната патриаршия, францисканците от Кустодията на Светата земя и Арменската патриаршия на Йерусалим, официално завърши реставрацията на параклиса на Гроба Господен, координирана от проф. Антония Моропулу от Атинския технически университет.

Ротондата на Възкресението бе препълнена от църковни представители, граждански власти, дипломатически представители и многобройни

На стр. 4

Повече от благодарност

На 5 март 2017 г. в храм „Успение Богородично“ към Католическата апостолическа екзархия в София бе отслужена благодарствена литургия към Бог за присъствието на Мария Лучия Консилио - фоколарина, между нас. На литургията имаше много хора от София и различни градове на България. След проповедта епископ Христо Прошков изрази благодарността си към нея и ѝ връчи възпоменателен медальон, сечен по повод 150 години от

присъединяването ни към Католическата църква. Епископът каза: „Мария Лучия живее своя посветен живот повече от 26 години, проповядвайки с живота си великия Идеал, Исус изоставен, страдащата справедливост. Благодаря на Бог за нейното присъствие между нас. Радвам се, че мога да изразя благодарността си към Лучия като към личност, която е посветила живота си

На стр. 5

Послание на папа Франциск за XXXII световен ден на младежта „Силният ми стори велико нещо“ (Лк. 1, 49)

Скъпи младежи,
Ето ни отново на път след нашата прекрасна среща в Краков, където чествахме заедно XXXI световен ден на младежта (СДМ) и младежкия юбилей в светлината на Светата година на милосърдието. Оставихме се да ни водят свети Йоан-Павел II и света Фаустина Ковалска, апостоли на Божието милосърдие, за да дадем конкретен отговор на предизвикателствата на нашето време. Изживяхме силни моменти на братство и радост и дадохме на света знак на надежда. Знамената и различните езици не бяха източник на раздор и разделение, а възможност да се отворят вратите на сърцата ни, за да се изградят мостове.

В края на Световния ден на младежта в Краков посочих следващата цел на нашето поклонничество, което с Божия помощ ще ни отведе в Панама през 2019 г. В това пъту-

ване ще ни придружава Дева Мария - тази, която всички поколения наричат блажена (срв. Лк. 1, 48). Новият участък от нашия път е свързан с предишния, който отделяше особено внимание на Блаженствата, но ни подтиква да вървим напред. Присърце ми е фактът, че вие, младежите, можете да вървите не само припомняйки си миналото, но че имате смелост в настоящето и надежда в бъдещето. Тези нагласи - винаги живи в девойката от Назарет - са ясно изразени в избраните теми за следващите три Световни дни на младежта. Тази година (2017) ще размишляваме върху вратата на Дева Мария, когато във Величанието (Magnificat) казва: „Силният ми стори велико нещо“ (Лк. 1, 49). Темата на следващата година (2018) - „Не бой се, Мариам, понеже ти намери благодат у Бога“ (Лк. 1,30) - ще ни накара да размишляваме вър-

ху любовта, пълна със смелост, с която Богородица прие вестта от ангела. Световният ден на младежта през 2019 г. ще бъде вдъхновен от думите „Ето рабинята Господня; нека ми бъде по думата ти“ (Лк. 1, 38) - изпъления с надежда отговор на Дева Мария към ангела.

През октомври 2018 г. Църквата ще свика Синода на епископите на тема „Младежите, вратата и разпознаването на призванието“. Ние ще си зададем въпроса как вие, младежите, живеете опита на вратата сред предизвикателствата на нашето време. Ще разгледаме също въпроса за това как може да се развие един житейски план, разпознавайки своето призвание в широк светския и професионалният живот, или пък към посветения живот и към свещеничес-

На стр. 7

Становище на Епископската конференция на Католическата църква в България по повод настаняването на семейство Албакри в град Белене

В Евангелието Исус казва: „... доколкото сте сторили това на един от тия Мои най-малки братя, Мене сте го сторили“ (срв. Мат. 25, 40).

В светлината на тези думи представителите на католическата общност в България считаме, че всеки човек (независимо от своята расова, национална, етническа и религиозна принадлежност) има право на достоен живот в която и страна да се установи да живее - особено когато по законен път е получил нужните документи за това. Вярваме в изконните евангелски и човешки принципи милосърдие, състрадание и съпричастност, които ни подтикат да подаваме ръка на изпадналите в нужда.

Във връзка със създалата се ситуация около настаняването на сирийското семейство в Белене считаме, че се изкривяват фактите и с това се провокира езикът на омразата. Семейство Албакри е дошло в България закономерно, има получен статут, което означа-

ва, че членовете му имат всички права като на български граждани, без правото да гласуват и да участват в армията. Сред правата им е и това по свой избор да определят в кое населено място да се установят и да полужат основите на своя нов живот с честен труд и в мир със съседите си.

С оглед на всичко това представителите на католическата общност в България ще продължаваме своите действия в подкрепа на изпадналите в нужда, защото вярваме, че на протегнатата ръка трябва да се отвърне с отворени обятия, както казва папа Франциск: „Тези, които приемат прегръдката на Отца, от своя страна отварят обятията си, за да могат всички да бъдат обичани като деца и да се чувстват „у дома“ в голямото човешко семейство“.

Епископ Христо ПРОЙКОВ,
председател
на Епископската конференция
на Католическата църква в България
София, 7 март 2017 г.

Декларация на Обединени евангелски църкви в България относно ситуацията със семейство Албакри в гр. Белене и оттеглянето на отец Паоло Кортези

Обединени евангелски църкви в България изразяваме нашата дълбока загриженост и тревога от развитието на случая със семейство Албакри, законно пребиваващи сирийски бежанци, приети за настаняване и грижа от отец Кортези в католическата черква в гр. Белене.

Срещу тази хуманна постъпка реагираха остро наши сънародници, водени в условията на предизборна кампания от очевидно политически интереси, представени външно като националистически и патриотични. След като получи заплаха за живота си и предупреждения, че ако не изгони приютените сирийци, храмът ще бъде опожарен, отец Кортези напусна България, където живя години наред, научи и говори свободно български език и служи отдадено на Христовото дело.

Помним, че Белене беше символ на ограниченията, които имахме в едни отминали времена. Сега става символ на ограниченията, които сами си поставя-

ме, на потъпкването на възможността да бъдем хора, живеещи според онези общочовешки ценности, разпознати в цял свят като християнски. Признаваме, че сме дълбоко наскърбени от факта, че духовник като отец Кортези си тръгва от страната ни поради невъзможност да живее в споделени ценности.

Времената стават все по-трудни. Споделяме разбирането, че във време на буря вярата и ценностите са единствените, които ще ни помогнат да устоим. Заявяваме категоричната си подкрепа към нашия събрат в този труден за него момент. Вярваме, че семената, които той пося тук, ще дадат изобилен плод. Същевременно оттеглянето на отец Кортези ни мотивира да работим още по-усърдно за разпространение на Христовата вяра и утвърждаване на християнските ценности.

Бог е любов!
Пастор Румен БОРДЖИЕВ,
зам.-председател на ОЕЦ в България
София, 11 март 2017 г.

Отец Паоло Кортези, С.Р., пристигна в България през декември 2010 г. Той е монах и свещеник от Конгрегацията на пасионистите (С.Р.), които възстановиха своята мисионерска дейност в Никополската епархия през 1993 г. От 8 септември 2012 г. отец Паоло е енорийски свещеник на двете енории на Белене - „Свети Антон“ и „Рождение на Блажена Дева Мария“, а също така и ректор на светилището на блажения епископ и мъченик Евгений Босилков.

През 2014 г. отец Паоло инициира Граждански комитет за изграждане на парк мемориал на мястото на бившия комунистически концлагер „Белене“ на остров Персин. През 2014, 2015 и 2016 г. той и много доброволци организират провеждането на годишните поклонения в памет на жертвите на комунизма на остров Персин, в които вземат участие стотици граждани, както и представители на местната, законодателната и президентската власт. Отец Паоло Кортези е в основата на създаването на фондация „Остров Белене“, чиято цел е изграждането на парка мемориал.

През есента на 2014 г. отец Паоло Кортези организира в Белене кръгла маса на тема „Свидетели на вярата през ко-

мунистическия режим“, в която участват представители на всички християнски деноминации в България. От 2014 г. насам с негово съдействие стотици граждани от България и чужбина посещават бившия лагер „Белене“ на остров Персин. Отец Паоло е съавтор на изложбата „Памет за концлагера „Белене“ (2015), която предстои да прерасне в пътуваща изложба.

Отец Паоло активно участва в обществения дебат за необходимостта от преосмисляне на тоталитарното минало, лектор е в множество семинари, конференции и форуми, свързани с почитане на жертвите. Тази негова дейност е оценена и през декември 2016 г. е награден от държавния глава Росен Плевнелиев с Почетния знак на президента за приноса му „за предаването на знанието за тоталитарното минало и всеотдайната работа за почитане на паметта на жертвите на комунистическия режим“.

Преди две години, следвайки призива на папа Франциск, отправен в навечерието на Извънредната юбилейна година

на милосърдието (2015 г.), енорийският свещеник на Белене подава искане до властите в страната да приюти в католическата енория на Белене семейство бежанци с легален статут.

На 5 март в енория „Рождение на Блажена Дева Мария“ в Белене официално бе посрещнато семейство Албакри - бежанци от Сирия, мюсюлмани, с легален статут и всички законни документи, изисквани от бежанското право на България и Европа. В енорията бежанското семейство бе прието от енорияшите заедно с отец Паоло и сестрите от обществото „Свети Йосиф на Явлението“, които по стар български обичай ги посрещнаха с питка и шарена сол. Отец Паоло произнесе кратко слово, в което им пожела добре дошли в Белене. От своя страна семейство Албакри се поздрави с всички, дошли да ги посрещнат, и сподели, че се надяват да живеят в мир и разбирателство с новите си съграждани в Белене.

Последваха публикации на недоволни граждани на гра-

да предимно във Фейсбук, анонимни заплахи срещу живота на свещеника и заплахи за опожаряване на храма. По повод създаването се напрежение и гражданско недоволство в Белене заради семейството от Сирия Епископската конференция на Католическата църква в България публикува свое официално становище. Католическите епископи заявиха, че „със създалата се ситуация около настаняването на сирийското семейство в Белене се изкривяват фактите и с това се провокира езикът на омразата“. Висшите представители на католическата общност в България заявиха, че ще продължават своите действия в подкрепа на изпадналите в нужда, защото вярват, че на протегнатата ръка трябва да се отвърне с отворени обятия, както казва папа Франциск.

В крайна сметка семейството бежанци се отказа да остане в града и замина за София. В резултат на създаването се напрежение и нездравият медийен интерес отец Паоло Кортези бе призован от своите настоятели от Конгрегаци-

ята на отците пасионисти да се върне в Италия. Като монах, който дължи подчинение на своите духовни ръководители, отец Паоло напусна България на 10 март 2017 г. и се завърна в Италия.

Няколко дни след това провинциалният настоятел отец Луиджи Ванинети написа специално писмо, в което съобщава: „Нуждаем се от време, за да преценим трезво ситуацията, за да видим как да постъпим и да вземем решение, което - пожелаваме си - ще успее да защити достойнството на всички, нашето присъствие в България и подкрепата, която можем да окажем на най-онеправданите според изискванията на Епископската конференция в България“.

В едно от последните си интервюта в България отец Паоло каза: „В Белене оставям моето сърце“.

Росица ЗЛАТЕВА

Б. Р. По още неизяснени причини е имало пожар в странично помещение в сградата на черквата.

Епископ Дамян Теелен

В семейството на Гофрид - мелничар, и Мария Тереза в малкото селце Бесел на Южна Холандия се раждат четири деца - две момчета и две момичета. Синовете са бъдещи духовници, а дъщерите стават монахини.

Жан Жозеф е роден на 4 април 1877 г. На 16 години постъпва в новициата на пасионистите и на 23 октомври 1893 г. се посвещава на Църквата и приема името Дамян. Отличник е по всички дисциплини и затова е назначен за преподавател в малката семинария на пасионистите в Бордо, Франция. На 23 септември 1899 г. е ръкоположен за свещеник със специално разрешение, тъй като все още не

е навършил необходимата възраст.

На 23 години става директор на същата семинария и помощник на игумена на манастира в Куртре. По-късно ръководи семинарията на белгийските духовници, сред които има и български младежи.

По време на Първата световна война на 24 май 1915 г. той е назначен за епископ на Никополската католическа епархия. Цели 30 години с голяма вяра ръководи епархията, грижейки се за енориите, и строи нови черкви в Бърдарски геран, Трънчовица - втората черква „Светият Кръст“, Драгомирово, Велико Търново, Ореш, както и френското училище в Русе.

Той е деен духовник, мъдър епископ, отличен проповедник. Канен е и гостува за духовни срещи и научни беседи в Румъния, Франция, Белгия.

Епископът е удостоен с почетна титла „Граф на Световната римска империя“. Цар Борис III го награждава с орден „Александър I“ - III степен.

Епископ Дамян Теелен почива на 6 август 1946 г. от мозъчен кръвоизлив. Погребан е в катедралния храм „Свети Павел от Кръста“ в Русе.

Нека си спомним за него, оставил трайна диря в Никополската католическа епархия.

Никола КАРАДЖОВ,
с. Трънчовица

2 ИСТИНА
VERITAS
Брой 4 (1521)
април 2017 г.

ИСТИНА - VERITAS
продължител
на в. „Истина“ (1924 - 1949 г.)

Директор
свещеник **Благовест**
Вангелов

Адрес на редакцията:
1606 София,
ул. „Люлин планина“ № 7
Тел. (02)41-77-739,
E-mail: istina-v@techno-link.com
Редактор Марко Георгиев
ISSN 0861-6450

САЩ. Американският президент Доналд Тръмп е изпратил поздравителна телеграма на папа Франциск по случай четвъртата годишнина от избирането му за глава на Католическата църква (13 март 2013 г.) с пожелание за „по-нататъшно сътрудничество между САЩ и Ватикан“.

Йерусалим. Католическата патриаршия на Йерусалим остро е разкритикувала израелското правителство за незаконното присвояване на палестински земи в Западна Йордания с цел да се строят жилища за израелски заселници.

+++ За пръв път от 500-годишната история на папската швейцарска гвардия голяма група гвардейци са посетили Светите земи. Гвардейският капелан Томас Видмер е заявил, че „това посещение поставя начало на редовно пътуване на папски гвардейци в родния край на Христос“. Посещението на гвардейците е от голямо значение и истинско събитие за местните християни, които ежегодно намаляват и днес представляват едва два процента от местното население.

+++ Кметичката на родния град на Исус Христос Витлеем, християнката Вера Бабун, е отправила призив към всички християни по света: „Не забравяйте тукашните християни!“ Броят на християните във Витлеем е намалял от 40 хиляди на 15 хиляди.

Германия. Жителите на Ерфурт са се вдигнали на бунт срещу заплануваното строителство на джамия с минаре. В провинция Тюрингия това ще бъде третият подобен строеж - с изключение на Берлин - след Лайпциг и Хемниц. Най-новата партия в Германия - Алтернатива за Германия, обяви, че ще се бори с всякакви средства срещу изграждането на „нехристиянския символ“, докато Католическата и Протестантската църква поддържат този план.

+++ Правителството на страната е отпуснало 17 милиона евро за цялостното саниране на католическата катедрала „Света Хедвига“ в Берлин.

+++ В момента в Германия живеят над 3.4 милиона католици - емигранти и бежанци от източен обред от 189 страни на света.

+++ Пред германското списание „Ди Цайт“ папа Франциск е заявил, че тази година възнамерява да посети пет държави - Индия, Бангладеш, Колумбия, Египет и Португалия.

Боливия. Епископската конференция на Католическата църква в страната е против промяната на конституцията, която настоящият президент иска да промени с цел да управлява още един мандат. Ево Моралес е социалист, първият президент от коренното население на Латинска Америка.

Аржентина. След дълго боледуване на 80-годишна възраст е починала Мария Отилия Санс - дългогодишна секретарка на архиепископ Хорхе Бергольо, сега папа Фран-

циск, който редовно се е интересувал за здравето ѝ. Мария Санс е погребана от архиепископа на Буенос Айрес кардинал Марио Аурелио Поли.

Колумбия. На 18 февруари най-възрастният кардинал в света, колумбиецът Хосе Хесус Пимиенто Родригес, навърши 98 години.

Словакия. Католическият епископ на Нитра е заявил, че настанените в града 1500 християни бежанци от Ирак вече са се приобщили към тукашните условия - много от тях говорят местния език, а другите постепенно свикват. Някои от емигрантите все още се надяват да се върнат в страната си, след като завърши войната с „Ислямска държава“. Повечето от бежанците са католици и като че ли искат да останат в Словакия за постоянно. От шестмилионното население на Словакия над пет милиона са католици.

Унгария. Католическият помощник-епископ на Будапеща, отговорен за ромското население в страната, е заявил, че все още битова погрешност мнение за циганите в унгарското общество. Епископ Янош Шекели е отбелязал: „Ромите ни обогатяват със своята осезаемост, много дълбока чувствителност, набожност, музикален талант, семейна обич и заради тези качества трябва да сме им благодарни“.

Хаити. Католическата информационна служба Фидес съобщава, че 51-годишната католическа монахиня Иза Сола Матас е била застреляна в колата си на една от улиците на столицата Порт-о-Пренс, когато е разнасяла помощи из бедните квартали на града. Откраднати са голяма сума пари и различни помощи. От деветте милиона жители на остров Хаити над седем милиона са католици.

Шри Ланка. От препълнен кораб с поклонници, които са чествали празника Свети Лазар - патрон на Католическата църква на острова, са се удавили най-малко 15 души. Корабът с над 50 поклонници на борда се е преобърнал поради бурен вятър на три километра от брега. Спасени са 33 души. От 12-милионното население на остров Цейлон (Шри Ланка) над три милиона са католици.

Ирландия. На 91-годишна възраст е починал ирландският кардинал Десмонд Корнел. След неговата смърт кардиналската колегия наброява 225 членове, от които 118 под 80-годишна възраст, имащи право на конклав.

Хърватия. Във Вуковар и Осиек е открито европейското първенство по футбол за католически свещеници, в което участват 15 отбора от Европа. 11-ото свещеническо първенство по футбол е било открито от католическия помощник-епископ на Загреб Мийо Горски.

Франция. Във връзка с президентските избори на 23 април т. г. Епископската конференция на Католическата църква във Франция апелира към всички католици да гласуват за президент, който ще бъде отговорен за трите важни проблема: семейството, духовното наследство и защитата на околната среда.

+++ Бившият говорител на Светия престол и на Ватикан и директор на Радио Ватикан отец Федерико Ломбарди, йезуит, е награден с най-високо-

то френско отличие - Орден на почетния легион, за заслугите му към цяла Франция. Отличието му е било връчено във френското посолство във Ватикан.

+++ Папа Франциск е назначил военния епископ на Франция, 59-годишния Люк Равел, за архиепископ на Страсбург. Страсбург и Metz са единствените католически епархии, чиито епископи се назначават не само от папата, а и от държавния глава.

Италия. В италианските магазини вече се продава „Папско вино“. След избирането на папа Франциск кметът на малкото село Портокомаро, където са живели прародителите на папата, заедно със съселените си засадили 10 декара лозе и вече произвеждат първото много качествено вино на името на папа Франциск - „Папско вино“.

+++ За пръв път италиански съд във Флоренция е признал „осиновяване на деца от хомосексуалисти“ - осиновяване на две момченца от двама мъже хомосексуалисти. Това решение на съда е предизвикало масови протести и демонстрации. Двамата италианци са живели в Англия и там са осиновили децата; сега са пожелали това осиновяване да се узакони и в Италия, където няма такъв закон.

+++ Шестима африкански мюсюлмани - бежанци, са осъдени в Палермо на по 18 години затвор за убийство. По време на бягство през Средиземно море към Италия с малко корабче мюсюлманите са задължили всички пътуващи да се молят на Аллах. Деветима християни започнали да се кръстят, но мюсюлманите се възпротивили и ги изхвърлили в борда; християните се удавили в бурното море. Тази смърт разбуни цяла Италия и масови демонстрации настояват за смъртно наказание на убийците.

Мексико. По време на литургия в черквата „Детето Исус“ в Акапулко са нахлули полицаи, извели са 16-годишен младеж и са го застреляли. Още не е установена причината, но богомолците разказват, че момчето е искало да се скрие в храма от преследващите го полицаи. Акапулко е на брега на Тихия океан и е известен с ожесточена борба между трафиканти на дрога. В града всяка година се регистрират около 900 убийства.

+++ На главния вход на границата между Мексико (Сиудад Хуарес, щат Чиауа) и САЩ (Ел Пасо, щат Тексас), при реката Рио Гранде, мексиканският скулптор Педро Франсиско Мартинес е изваял петметров бронзова статуя на папа Франциск, символизираща „Бдение на границата“. Статуята е осветена от епископ на града на 16 февруари - точно една година след историческото посещение на Светия отец на границата (16 февруари 2016 г.). На това място папата е отслужил тържествена литургия, на която са присъствали милиони богомолци от Мексико и САЩ.

Ватикан. Главният прокурор Джан Пиетро Милано е изнесъл отчетен доклад за дейността от октомври 2015 г. до септември 2016 г. Разкрити са 78 кражби, арестувани са 33 крадци. Потърпевши от кражбите са предимно посетители - поклонници, туристи във ва-

тиканските музеи и базилика-та „Свети Петър“, които се посещават ежегодно от над осем милиона души от цял свят. Оказва се, че на най-малката държава в света с население от 450 души се падат най-много кражби на глава от населението. Ватикан разполага със собствен съд, криминална полиция и жандармерия, които дейно се подпомагат от италианските полицейски служби. От арестуваните 33-ма крадци 17 са предадени на италианската полиция.

+++ Двама отговорни служители на ватиканската банка - бившият директор Паоло Чиприяни и неговият заместник Масимо Тули, са получили присъди от четири години затвор от италианския съд за пране на пари.

+++ По случай 100-годишнината от явленията на Богородица във Фатима, Португалия, папа Франциск е получил покана за гостуване от португалския президент Марселу Ребелу де Соуза и от местните епископи. Посещението на папата се предвижда за 12 и 13 май. Явленията на Богородица във Фатима пред трите овчарчета Франсишку и Жасинта (брат и сестра) и Лусия душ Сантуш започват на 13 май 1917 г. След тази година Фатима се превръща в най-голямото светилище в Европа след светилището в Лурд, Франция. Всяка година Фатима се посещава от над шест милиона поклонници и туристи. Очаква се Франсишку и Жасинта Марто да бъдат провъзгласени за светци. Те умират много малки - на 11 и 12 години, а Лусия душ Сантуш почива през 2005 г. на 98 години. На 13 май 2000 г. във Фатима папа Йоан-Павел II провъзгласи Франсишку и Жасинта за блажени. Папа Франциск ще бъде четвъртият папа, посетил Фатима - след Павел VI (1967), Йоан-Павел II (1982, 1991 и 2000) и Бенедикт XVI (2010). Йоан XXIII и Йоан-Павел I също са посетили Фатима, но като патриарси на Венеция. На 13 май 1981 г. свети Йоан-Павел II беше прострелян от терориста Агджа и след една година - на 13 май 1982 г., той посети Фатима и благодари за своето спасение. На 13 октомври 1917 г., когато Богородица се явява за последен път на овчарчетата, става и т.нар. слънчево чудо.

+++ На 22 февруари е приключена процедурата по беатификацията на папа Бенедикт XIII (1724-1730) и се очаква той да бъде провъзгласен за блажен от папа Франциск. През 2014 г. Светият отец провъзгласи папа Павел VI за блажен.

+++ Дипломатическите преговори между Ватикан и Виетнам са в крайната си фаза. Ватикански преговарящ е представителят на външно министерство архиепископ Антон Камийери, а от страна на Виетнам - зам. външният министър Буи Тхана Сон. Дипломатическите отношения между двете страни са прекъснати след края на войната през 1975 г. От 90-милионното население на Виетнам над девет милиона са католици, обслужвани от 35 епископи, повече от четири хиляди свещеници, 10 хиляди монахини, подготвят се две хиляди семинаристи.

+++ Във връзка с 88-годишнината от подписването на Латеранските договори между Ватикан и Италия, на същата

дата, 11 февруари т.г., в италианското посолство във Ватикан се е състояла възпоминателна среща между кардинал-секретаря Пиетро Паролин и външния министър на Италия Анджелино Алфано. С тези договори се създава ватиканската държава, която получава 1,75 милиарда лири обезщетение от Италия.

+++ Папа Франциск се е срещнал с бившия генерален настоятел на йезуитите Адолфо Николас и настоящия Артуро Соса. В сърдечен разговор папата се е разделил с Николас, който ще представлява йезуитския орден в Азия със седалище Филипините. Като негов събрат папата му е пожелал ползотворна работа.

+++ На мястото на вече пенсионирания архиепископ на Краков кардинал Станислав Дживиш (77) папа Франциск е назначил досегашния архиепископ на Лодз Марек Йедрашевски. Кардинал Дживиш бе личен секретар на Йоан-Павел II през целия му понтификат (1978-2005).

+++ За пръв път в историята на базиликата „Свети Петър“ папа Франциск е позволил в нея да се отслужи вечерня (vesper) по англикански обред. Службата е била отслужена по случай 50-годишнината от началото на католическо-англиканския диалог и е била водена от почетния настоятел и глава на англиканите архиепископ Джъстин Уелби. Присъствали са много англикански духовници - пастори и епископи, богомолци от различни вероизповедания, но без папа Франциск. През 1533 г. английският крал Хенрих VIII се скарва с папа Климент VII (1525-1534) заради ануларването на незаконния му брак. От този момент кралят се отделя от Католическата църква, поема ръководството на новата Англиканска църква, назначава епископи и пастори. Днес кралицата на Англия е глава на Англиканската църква.

+++ Папа Франциск е бил поканен и присъствал на тържество, организирано от англиканската енория в Рим, по случай 200 години от учредяването на енорията и осветяването на храма. Енорийският пастор Джонатан Бордман е поздравил папата от името на енорияшите, след което се е състоял разговор в салона на енорията.

+++ Светият отец е посетил нова черква в един източен квартал на Рим. В квартала живеят над 20 хиляди вярващи. Новият храм носи името на испанската монахиня, основателката на общността „Рабини на Милосърдния Исус“ Мария Хосефа Санчо де Гера (1842-1912), която бе провъзгласена за светица от Йоан-Павел II на 1 октомври 2000 г.

+++ Говорителят на Ватикан Грег Бърк е заявил, че е възможна среща между папа Франциск и американския президент Доналд Тръмп, който ще участва в срещата на Г-7 през май в Тоармина, Сицилия, Италия. Ако тя се осъществи и Доналд Тръмп посети Ватикан, това ще бъде 13-ият президент на САЩ, който се среща с римски папа. Първият американски президент, посетил папата, е Томас Удроу Уилсън; на 4 януари 1919 г. той разговаря с папа Бенедикт XV в апостолическия дворец.

Параклиът на Гроба Господен в Йерусалим е реставриран

От стр. 1

богопосветени и миряни. Сред почетните гости на церемонията бяха Вселенският и Константинополски патриарх Вартоломей, апостолически делегат в Йерусалим монс. Джузепе Ладзарото и гръцкият министър-председател Алексис Ципрас, чието правителство отпусна значителна сума за реставрацията на параклиса.

Седнал в центъра сред многобройните църковни представители бе гръко-православният патриарх Теофил III, от дясната му страна бе кустодът на Светата земя отец Франческо Патон, а от лявата - арменският патриарх Нурхам Манугиан. Зад отец Патон бе седнал бившият кустод на Светата земя и настоящ апостолически администратор на Латинската патриаршия на Йерусалим монс. Пиербатиста Пицабала, който имаше важна роля за започването на реставрацията. Атмосферата в йерусалимската базилика на Възкресението бе несъмнено празнична и икуменична. Осезаемо бе задоволството на всички от завършека на едно начинание, което мнозина до преди две години смятаха за невъзможно или осъществимо в далечно бъдеще. Въпреки това трите общности, грижещи се за храма и често в миналото под прицела на международните медии заради конфликтите покрай единствената черква в света (заедно с Базиликата на Рождеството във Витлеем), която фактически е един „икуменичен храм“, показаха, че са способни на диалог и сътрудничество за благо на всички.

Церемонията започна с песнопенията на трите мъжки хора: гръко-православния, францисканския и арменския.

След това слова към присъстващите отправиха гръко-православният патриарх Теофил III, отец Франческо Патон, арменският патриарх Нурхан, монс. Пицабала, Вселенският патриарх Вартоломей. Всички слова бяха на английски език, с изключение на това на патриарх Вартоломей, който се обърна към присъстващите на гръцки. Накрая апостолическият нунций Джузепе Ладзарото прочете посланието, изпратено от кард. Леонардо Сандри, префект на Конгрегацията за Източните църкви, а представител на Арменската църква прочете посланието, изпратено от патриарха на всички арменци Карекин II.

В словото си гръко-православният патриарх подчерта, че „при реставрацията на параклиса на Гроба Господен не бе обновена единствено структурата, а бе обновено нашето общо свидетелство на Евангелието на Възкръсналия Христос. Това е дар не само за Светата земя, но и за цялото човечество“.

На стр. 9

От 22 до 25 февруари т. г. в Рим се проведе курс за енорийски свещеници по въпроса с новия брачен съдебен процес в светлината на двете апостолически писма „Mitis Iudex Dominus Iesus“ и „Mitis et Misericors Iesus“, както и на апостолическото насърчение „Amoris Laetitia“. Курсът се проведе в сградата на Римския църковен съд Rota Romana под председателството на декана на трибунала епископ Пио Вито Пинто. Сред по-известните лектори бяха кардиналт на Виена Кристоф Шьонборн и кардиналт на Мадрид Карлос Сиера. Свещениците, участващи в курса, бяха над 300 от различни страни по света. От България бяхме отец Мартин Илек, отец Клаудио Молтени и аз. Организаторите на Апостолическия трибунал представиха и специално приложно помагало „Sussidio applicativo“, което касаше западното канонично право; всъщност от източния обред други освен нас не открихме.

В увода бе разгледана актуалната ситуация с църковния брак в Католическата църква. Освен големия брой разделени съпрузи (40 милиона за цялата Католическа църква) се изтъкна намаляващият брой на сключващите църковен брак. За пример бе даден диоцезът на Милано, където от фактически 1300 двойки 300 са сключили църковен брак (в Италия църковният брак е признат и за граждански - б.р.), 400 - само граждански, а останалите живеят на т. нар. съпругески начала. Различни са причините - икономически, социални, културни и т.н., водещи до кризата. Оттук идва загрижеността на Църквата, чиято основа е семейството.

Пастирът трябва да бъде близо до своето стадо. Както казва папа Франциск, „той трябва да мирише на овце“. Пак по неговите думи Църквата трябва да излезе от себе си, за да тръгне по улиците, „по покрайнините - социални и екзистенциални“, там, където има нужда от нея, за да покаже „радостта на Евангелието“. Милосърдието е ключова дума за понтификата на Франциск. Папата иска да продължи реформата на Църквата, започнала с Втория ватикански събор, да бъде тя по-милостива и близка до живота на отделната личност, на отделното семейство. Особено внимание по време на курса бе обърнато на VI и VIII глава от посланието „Amoris Laetitia“ с пастирската им насоченост към семейството, което трябва да бъде носител на благовестието „чрез своето радостно свидетелство като домашна църква“ (т. 200). Подобно на сеяча от притчата (Мт. 13, 3-9), те са призвани да посеят семната, а другото е Божие дело. Пак същата т. 200 продължава: „Църквата би искала със смирение и състрадание да достигне до семействата, за да подкрепи всяко семейство в стремежа му да открие най-добрите начини за преодоляване на пречките, с които се сблъсква“. Точка 202 добавя: „Основният принос в пастирската грижа за семействата е работата на енорията, която е семейство от семейства“.

4 ИСТИНА
VERITAS
Брой 4 (1521)
април 2017 г.

Следващите точки от VI глава акцентират върху подготовката на годениците за брака, съпровождането им през първите години от брачния живот, участието в неделната литургия, в църковния живот и инициативи (т. 223-225). Да се поощряват семействата да израстват във вярата (227) и молитвата, „защото семейство, което заедно се моли, остава заедно“. Не е спестен и въпросът с предизвикателството на кризите в семейството (т. 232 и до края). Кризи, които са част от драматичната красота на бра-

Среща в Рим на енорийските свещеници

ка. Преодоляването на кризите укрепва брачния живот, то се превръща в нова възможност и узряване на връзката, в урок, от който можем да се научим. Кризите трябва да бъдат решавани съвместно (т. 234), без затваряне и малодушие, но с кураж и търпение. Последните точки на VI глава третират и раздялата между съпрузите „като последна възможност, след като всички други разумни опити за помирение са се оказали напразни“. Понякога тя е морално необходима и става неизбежна (т. 241). Точка 242 продължава с необходимостта от специална пастирска грижа към разделените, разведените или изоставените, „да бъде показано уважение към страданията на тези, които несправедливо трябва да понесат последиците от раздялата“. „Разведените, които не са встъпили в повторен брак, трябва да бъдат насърчавани да открият в Ехаристията храната, която може да го подкрепи.“

Точка 243: „Разведените, които са встъпили в нов съюз, да бъдат насърчени да се чувстват като част от Църквата. Те не са отлъчени и към тях не трябва да се отнасяме като към такива“, въпреки че не са допуснати до причастието.

Точка 244 подчертава „необходимостта процедурата за анулиране на брака да бъде по-достъпна, да отнема по-кратко време и по възможност да бъде безплатна“. Тази препоръка е всъщност новостта на документа, понеже каузите за анулиране остават същите, както и невъзможността за тайнството Изповед и съответно Причастието при продължаване на новата връзка без анулиране или саниране на предишната.

В т. 245 папата обръща внимание към децата на разведените, които са невинни жертви; те не трябва „да бъдат използвани като заложници срещу вашия партньор. Те трябва да растат, като слушат как майките им говорят добри неща за бащите, макар и те да не са заедно, и как бащите им говорят добри неща за майките. Безотговорно е другият родител да бъде очернен, за да бъде спечелено съчувствието на детето, за отмъщение или заради стремеж към самооправдание“.

Така стигаме и до осма глава от следсъборното насърчение

„Amoris Laetitia“, озаглавена „Съпровождане, различаване и интегриране на уязвимостта“ - на италиански discernimento - термин, малко труден за преведане еднозначно на български. Започва с това, че „Църквата трябва да съпровожда с внимание и грижа най-слабите от своите чедо, които страдат от накарена и проблемна любов, като възвръща у тях надеждата и доверието... За да осветява загубилите се по пътя или падналите в буря“. В пастирската си грижа за разведените Църквата е сравнена с „полева

болница“. Лекторите на курса подчертават, че трябва да се поощрява и най-малката стъпка, да се подхожда с деликатност и разбиране. При срещата с уязвения (цитирам) „трябва да си свалим обувките пред свещената земя на другия“. Да не го прегазваме, прилагайки веднага строгите закони. Целта не е да наказваме, а да приобщаваме със загриженост и съчувствие.

В т. 296 четем: „Пътят на Църквата винаги е бил пътът на Исус, пътът на милостта и възстановяването... Пътят на Църквата е не да осъжда някого завинаги, а да излива мирото на Божията милост върху всички, които го искат с чисто сърце. Същинското милосърдие винаги е незаслужено,

безусловно и безкористно. Следователно е необходимо да бъдат избягвани присъдите, които не вземат под внимание сложността на различните ситуации“.

Точка 297: „Никой не може да бъде осъден завинаги... Тук не говоря (казва папата - б.р.) само за разведените и женените за втори път, а за всеки, независимо от положението, в което се намира“.

Различни са ситуацията на встъпилите в нов съюз и те не могат да се разглеждат еднозначно. Точка 298: „Разграничаването от страна на пастирите винаги трябва да е резултат от адекватното отличаване на различните случаи, следствие от подход, който внимателно разглежда ситуацията. Знаем, че лесни рецепти не съществуват“. Точка 299: „Интегрирането в общността на тези християни (разведени и повторно оженени) може да става по „различни възможни начини, като се избягва опасността от скандал“.

Точка 300: „Свещениците са задължени да съпровождат

(тази категория хора) и да им оказват нужната подкрепа, за да могат те да осъзнаят своята ситуация пред Бог в съгласие с учението на Църквата и насоките на епископа... съпроводени от искрено търсене на Божията воля и от желание на нея да й бъде отговорено по възможно най-съвършен начин“. Пак там: „Когато една отговорна и внимателна личност, която не поставя собствените си желания преди благого на Църквата, срещне пастир, съзнаващ сериозността на проблема, пред който е изправен, няма опасност конкретното разграничение (discernimento) да накара хората да мислят, че Църквата поддържа двойни стандарти“. Текстът продължава, като разглежда „Смекчаващи обстоятелства в пастирското разграничение“. Възможно е да са налице и фактори, които ограничават способността за вземане на решение (т. 301). Тук се цитира Катехизисът на Католическата църква (т. 1735; 2352), който говори за намалена вина и отговорност при дела, извършени „от незнание, по невнимание, под заплаха от насилие, страх, по навик, в състояние на силен афект или в резултат на други психически и социални фактори... като емоционална незрялост... състояние на тревога“ или други обстоятелства, когато за хората е трудно да постъпят по друг начин. Точка 304 прибавя: „Вярно е, че общите принципи представят благо, което никога не може да бъде пренебрегнато или отминато, но в своето формулиране те не могат да бъдат приложими абсолютно във всички практически ситуации“. Точка 305: „За това и един пастир не би могъл да се

задоволи с простото прилагане на моралните закони към личностите, живеещи в „нередовни“ ситуации, сякаш това е камък, който може да се хвърли по живота на хората“, продължава папата. „Разглеждайки всичко в черно и бяло, се случва да закрием пътя на благодатта, на растежа и да препречим пътя към освещаването.“ Точка 306 казва: „Братското милосърдие е първата заповед за християните“ (Вж. Ин. 15, 12 и Гал. 5, 14). Да не забравяме и окуражителните думи на Писанието: „Имайте усърдна любов един към други, защото любовта покрива много грехове“ (1 Пет. 4, 8), а т. 308 допълва: „Без да се отстъпва от евангелския идеал, е необходимо да бъдат съпроводени с милост и търпение етапите на личното израстване, които се развиват постепенно, като търсим място за Божията милост, която ни притиска да вършим само най-доброто“.

Отец Петко ВЪЛОВ

(Следва)

Сто години от явяванията на Дева Мария във Фатима

На 4 март в конкатедралния храм „Свети Йосиф“ се проведе първото организирано молитвено размишление от поредицата „Пет първи съботи за удовлетворение на обидите, нанесени на Пренепорочното сърце Мариино“. Целта на инициативата в тази юбилейна година от Фатимските явления е тя да ни подсети, че можем чрез практикуването на почитта към Петте първи съботи не само да удовлетворим обидите, нанесени на Пренепорочното сърце Мариино, но да засилим и собствения си духовен живот и християнска ревност за Църквата и за душите. Молитвеното размишление включва литургия, броеница в присъствието на Светото причастие и 15-минутно размишление върху една от тайните на броеницата. Инициативата е на мирските доминиканци в София в сътрудничество с отците капучини.

Специална молитва през първите съботи на месеците „Възванието, което Бог отправя към нас чрез посредничеството на Пресветата Дева, запазва и до днес своята актуалност.“

Драги братя и сестри, да приемем светлината, която извира от Фатима, да позволим на Мария да ни води. Нека нейното Непорочно сърце да бъде наше прибежище и път към Христос.“

Свети Йоан-Павел II
(Генерална аудиенция,
17 май 2000 г.)

Явленията във Фатима от 13 юни и 13 юли 1917 г. ни показват ролята на Непорочното сърце Мариино в живота на Църквата и в историята на света. Това сърце копнее да бъде наша надеждна подкрепа по пътя към Бог. По време на явлението на 13 юни Мария очертава мисията на най-голямото от трите деца, на които се явява. На

Пет първи съботи в конкатедралния храм „Свети Йосиф“

Жасинта и Франсишку обещава скоро да ги вземе в небето, а Лусия трябва да остане по-дълго на земята: „Исус иска да си послужи с теб, за да ме познаят и обикнат хората. Той иска да установи в света почит към моето Непорочно сърце“. Когато Лусия изказва своя страх от самотността и иска да сподели съдбата на своите братовчеди, Мария я уверява: „Никога няма да те напусна, моето Непорочно сърце ще бъде твое прибежище и път, който ще те заведе при Бог“.

Съдържанието на почитта към Непорочното сърце Мариино се изяснява постепенно. На 13 юли, след като показва съдбата на осъдените души, Божията майка казва на пастирчетата: „Видяхте ада, където отиват душите на бедните грешници. За да ги спаси, Бог иска в света да се разпространи почитта към моето Непорочно сърце. Ако бъде направено това, което ви кажа, много души ще бъдат спасени от ада и на света ще настъпи мир...“. После, след като предсказва наказанията, които ще сполетят потъналото в грехове човечество, Мария казва: „За да предотвратя това, ще дойда да моля за посвещаване на Русия на моето Непорочно сърце и за Свето причастие, приемано с намерение за удовлетворение през първите съботи“.

Седем години по-късно, на 10 октомври 1925 г., на сестра Лусия, която вече е в манастира „Понтеведра“ в Испания, се явява Богородица с Младенеца и ѝ показва своето увенчано с тръни сърце. Младенецът казва: „Имай съчувствие към сърцето на твоята Пресвета майка, увенчано с тръни, с които неблагодарните хора отново и отново го раняват и няма кой да изтръгне тези тръни чрез деяния на удовлетворение“.

След това Мария казва: „Дъще моя, погледни моето

сърце, увенчано с тръни, с които неблагодарните хора постоянно го раняват чрез богохулства и измени. Ти поне се старай да ми носиш радост и оповести от мое име, че ще дойда в смъртния час с необходимите за спасението благодати при всички, които в продължение на пет месеца в първите съботи се изповядат, приемат Светото причастие, измолят една броеница и като размислят петнадесет минути върху петнадесетте тайни на броеницата, ме придружат в намерението за удовлетворение“.

Всичките четири практики, свързани с почитта към петте първи съботи на месеца, трябва да се изпълняват с намерение за удовлетворение на Непорочното сърце Мариино за оскърбленията и богохулствата, с които болезнено го раняват грешниците. Желанието да се придобият обещаните благодати в часа на смъртта е напълно разбираемо, но главната цел на почитта трябва да бъде любовта към Мария и Исус. Касае се следователно за безкористна, деликатна и съчувствена любов към нашата небесна Майка, за да облекчим болката на нейното ранено сърце. За тези, които вникнат в истинския дух на това преклонение, ще се погрижи самата Мария, изпросвайки за тях благодатта на голяма близост с Исус в небето: „Тези души ще бъдат обичани от Бог като цветя, поставени от мен за украшение на Неговия трон“.

Защо пет първи съботи на месеца?

Отговорът на този въпрос е даден на сестра Лусия от Господ Исус по време на нейната нощна молитва на 29 срещу 30 май 1930 г.: „Дъще, мотивът е прост: има пет вида оскърбления и хули срещу Непорочното сърце Мариино.“

Първо: Хули против Непорочното зачатие.

Второ: Против нейното девство.

Трето: Против Божието майчинство, като в същото време се признава единството за майка на човека.

Четвърто: Хулите на онези, които открито се опитват да насадят в сърцата на децата безразличие, пренебрежение и дори ненавист към тази Непорочна майка.

Пето: Хулите на онези, които я оскърбяват в нейните свети образи“.

Изповед за удовлетворение за оскърбленията

Към тайнството покаяние можем да пристъпим не непременно през първата събота на месеца. Можем да направим това преди или след нея; важното е да приемем Светото причастие в състояние на освещаваща благодат. Когато пристъпваме към тайнството покаяние, трябва устно или в сърцето си да събудим намерение това деяние да бъде предприето от любов към Христос и за изпълнение на условията на почитането на първите съботи на месеца. Ако някой забрави да пристъпи с такова намерение, може да направи това при следващата изповед. Христос изяснява това на сестра Лусия по време на явлението на 15 февруари 1926 г. Тогава сестра Лусия представя на Исус затрудненията на някои души да се изповядат в първата събота от месеца и моли изповедта да бъде валидна осем дни. Господ Исус отговаря: „Да, може да бъде валидна дори и по-дълго, при условие че човекът е в благодатно състояние, когато Ме приема, и има намерение за удовлетворение на Непорочното сърце Мариино“. За да разсее всякакво съмнение, сестра Лусия пита: „Исусе мой, а ако някой забрави да пристъпи с това намерение?“ Тогава чува: „Могат да направят това при случай при следващата изповед“.

Приемане на Светото причастие за удовлетворение за оскърбленията

Трябва да си припомним за намерението за удовлетворение преди самото приемане на Тялото Христово или по време на благодарението.

Броеница за удовлетворение за оскърбленията

Можем да изберем една от четирите части на броеницата с намерение за удовлетворение за оскърбленията. След всяка тайна се казва известната молитва, дадена от Богородица във Фатима по време на юлското явление: „О, Исусе, прости ни греховете...“.

Петнайсетминутно размишление върху тайните на броеницата

Този елемент от преклонението през първите съботи изисква от нас малко по-голямо ангажиране. Той има необикновено важна цел. Мария ни казва да размишляваме заедно с нея най-великите тайни на спасението, които самата тя „спазваше в сърцето си“ (срв. Лука 2, 51). Това е пътят за приемане на духовността на Марииното сърце. Големият почитател на Девата от Фатима свети Йоан-Павел II в апостолическото послание Rosarium Virginis Mariae за броеницата ни насърчава: „Спомените за Исус, запечатани в сърцето на Мария, са я придружавали при всички обстоятелства, така че тя се е връщала към различните моменти от своя живот със Сина. [...] Така и сега, сред радостните песнопения на небесния Йерусалим, мотивите, заради които отправя към Бог благодарност и прослава, остават същите. Те я вдъхновяват майчински да се грижи за странстващата Църква, в която продължава като вестителка на Евангелието да развива сюжета на своето повествование. Мария постоянно припомня на вярващите тайните на своя Син, копнеейки те да бъдат съзерцавани и благодарение на това да действат с цялата си спасителна мощ“ (RVМ 11). Нека с упование да я молим да ни изпроси благодатта да съзерцаваме спасителното дело на Христос.

Станислав ПШЕПИЕРСКИ,
ОР

Повече от благодарност

От стр. 1

на Бог, и на нейното духовно семейство, че я има и че е била изпратена тук. Нашата история е 156 години Католическа църква от източен обред. 26 години от тях живяхме заедно с Мария Лучия“.

След литургията в салона на екзархията имаше празник, на който младежите от движението представиха филм, съпроводен със сценки от живота на Лучия. Песни и благодарности, придружени с много обич, об-

гърнаха Лучия.

Защо бе всичко това?

Защото преди 26 години, т.е. в 1991 г., Мария Лучия заедно с още една фоколаринка пристигат в България, изпратени от Киара Лубик - основателка на Движението на фоколарите. С тяхното идване се открива фоколар и в България.

Мария Лучия се запознава с Движението на фоколарите в родния си град Лентини в Сицилия още в юношеска възраст. В душата ѝ се запалва любов към Исус и желание да живее това, което Той казва в Евангелието. Особено силно я докосват думите на Исус от последната Му молитва „Отче, да бъдат всички едно“. Лучия разбира, че пътят за осъществяването на това е Исус - раз-

пънат и изоставен, и любовта към хората. Ето защо решава да посвети живота си на Бог и на ближния.

Мария Лучия ни разказа, че когато била 13-14-годишна, в тяхната енория всеки петък се молели специално за хората, които живеят зад „желязната завеса“ и са преследвани заради вярата си. Тя взела съсърце намерението, молела се и правела жертвички. Това оставило дълбок отпечатък в душата ѝ. След години тя посвещава живота си на Бог, а думите „ти ще отидеш в България“ стават за нея думи от Рая. Тя казва: „Изпълниха ме такава радост и благодарност, сякаш ми пораснаха криле“. България става нейна втора родина.

През тези 26 години, докато беше в България, много хора имаха възможността чрез нея да се срещнат с Бог и да живеят с Него, да вървят към Него заедно с другите и да живеят за осъществяването на мечтата на Исус: „Всички да бъдат едно“.

Лучия работеше 22 години в Апостолическата нунциатура в България като секретар и преводач, което ѝ даде възможност да придружава папа Йоан-Павел II по време на посещенията му в България през 2002 г.

С голяма любов към Христос църква тя създаде дълбоки и искрени отношения с хора от Католическата и от Православната църква.

След 26 години на неуморен

стремеж за единство Бог има нов план за нея. Заминава за Белград, Сърбия, където я очакват нови предизвикателства.

На 12 март и в храм „Свети Йосиф“ - София, бе отслужена благодарствена литургия за Мария Лучия. Отново топли думи на благодарност от енориста отец Ярослав Бабик, изразени от името на всички и придружени от бурни, дълго нестихващи аплодисменти - знак на голямата обич към нея. Като подарък получи икона на Богородица, под чието покровителство е животът ѝ. Родена е на Успение Богородично.

За тези 26 години благодарим на Лучия. Тя наистина остави следа с живота си. Всеки, който е бил в контакт с нея, би могъл да каже: „Тя ме обичаше!“. Затова едно голямо БЛАГОДАРИЕ, Мария Лучия, за всичко!

Е. П. и А.Т.

„Каритас“ - едно човешко семейство

„Света Анна“ - център за интеграция на бежанци и мигранти, отвори врати в София

На 28 февруари т.г. се състоя официалното откриване на новия център за интеграция на бежанци и мигранти „Света Анна“ към „Каритас“ - София. Центърът бе благословен с водосвет, извършен от отец Петко Вълв, член на управителния съвет на „Каритас“ - София. Изпълнителният директор на организацията г-н Цветомир Думанов, генералният секретар на „Каритас България“ г-н Емануил Паташев и председателят на сирийската общност в България г-н Мохамед Али поздравиха служителите на „Света Анна“ и пожелаха Христовата любов да ги напътства в дейностите им в подкрепа на хората в нужда.

Сред присъстващите на събитието бяха и сътрудници и приятели на „Каритас“, които споделиха впечатленията си в подкрепа на хората, бягащи от военни конфликти. Свои преживявания разказаха и мнозина, търсещи и получили международна закрила в България, на които сътрудниците на „Каритас“ - София, са оказали и продължават да оказват съдействие да положат нови основи на живота си, разрушен от войната.

Дейностите, които извършват сътрудниците на център „Света Анна“, са в подкрепа на хора, получили бежански или хуманитарен статут, и включват социални консултации,

психологическа подкрепа, превод и придружаване до различни институции, курсове по български език, съдействие за адресна регистрация, за записване при личен лекар, помощ при намиране на жилище и работа, записване в учили-

ще и детска градина, арт занимания и спортни дейности, менторска програма и други инициативи, подпомагащи процеса на интеграция в българското общество.

За контакти с център „Света Анна“:
гр. София, ул. „Струма“ № 1, тел. 02 869 63 35.

6 ИСТИНА
VERITAS
Брой 4 (1521)
април 2017 г.

„Каритас“ в България

Сътрудници на „Каритас“ - София, заедно с представителите на партньорски организации проведоха обучение за 70 нови доброволци, които ще се включат в дейностите на „Каритас“ - София, с деца и възрастни бежанци, настанени в приемателните центрове към Държавната агенция за бежанците. Дейностите, в които ще вземат участие доброволците, имат за цел да подпомогнат адаптацията на хората, търсещи международна закрила в българското общество, и включват обучения по български и английски език, както и разнообразни занимания, свързани със спорт и изкуства.

Сътрудници на „Каритас“ - Русе, организираха благотворителен мартенски базар, на който бяха изложени мартеници, изработени от потребителите на трите социални услуги на организацията: Дневен център за деца с увреждания „Милосърдие“, Център за обществена подкрепа „Том Соуер“ и Център за социална рехабилитация и интеграция за бездомни хора. Целта на базара бе да бъдат набрани средства за закупуване на позиционно столче, необходимо за дейностите с децата с церебрална парализа, посещаващи център „Милосърдие“, дрехи и обувки за децата от център „Том Соуер“, както и да бъдат подпомогнати дейностите по социалната интеграция на бездомни хора.

„Каритас“ - София, проведе вътрешна организационна работна среща по изготвянето и прилагането на политика за закрила на децата. Домакини на събитието бяха отците кармитани, които предоставиха за ползване сградата на духовния център в София. Учас-

тие в срещата взеха сътрудниците от „Каритас“ - София, от центровете за подкрепа на деца в София, Куклен и Баня, а началото бе поставено с обща молитва за децата и благослов от отец Бернардин, който е приор на кармилската общност в България. Работната група обсъди необходимостта и ползите от създаването и прилагането на такава политика, имаща за цел да намали риска от злоупотреба с деца.

Децата, посещаващи център „Милосърдие“ към „Каритас“ - Русе, и децата от Национално училище по изкуствата „Професор Веселин Стоянов“ - Русе, преживяха приятни моменти в съвместно тържество, организирано по повод 1 март. По време на събитието децата взеха участие в концерт, на който изяха своите таланти, а Баба Марта раздаде на всички мартенички за здраве и благополучие.

Ученици от II „а“ клас на ОУ „Христо Ботев“ - гр. Раковски, заедно със своята учителка г-жа Ива Боргоджийска дариха 60 лв. на „Каритас Витания“ с молба с дарението да бъдат подкрепени деца, които живеят в недоимък. Второкласниците са събрали тези средства чрез базар, организиран от тях, на който са изложили ръчно изработени мартеници. Този жест на съпричастност е пореден за децата от ОУ „Христо Ботев“. В знак на благодарност изпълнителният директор на „Каритас Витания“ връчи на децата грамота „Милосърдно сърце“, която те приеха с огромна радост и с гордост занесоха в училище.

Децата и тийнейджърите от регистрационно-приемателния център „Враждебна“ в София

заедно със сътрудници на „Каритас“ - София, и социални работници от Държавната агенция за бежанците посетиха 26-ия международен кукерски фестивал „Сурва“ в Перник. Там те имаха възможността да се докоснат до магията на съхранената маскарадната традиция в Пернишко, да се запознаят с очарованието на българския фолклор, както и да опитат някои традиционни български гозби и напитки.

Духовният наставник на сътрудниците на „Каритас“ - София, отец Михал Шлахцяк подготви годишна програма, включваща темите, които местните свещеници ще обсъждат през годината със служителите и доброволците на „Каритас“. Част от темите са: „Аз вярвам, ние вярваме - аз като личност и моето място в общността на вярващи“, „Бог се явява на човека, откривайки себе си“ и „Човекът откликва на Бог“. Темите ще бъдат обсъждани по места в продължение на няколко подготвителни срещи. След приключването им отец Михал ще проведе общите духовни упражнения с всички желаещи служители и доброволци на „Каритас“ - София.

419 души в уязвимо положение, за които сътрудниците на „Каритас“ в България полагат грижи, бяха зарадвани с дарения от „Орифлейм България“. Дарените продукти са на обща стойност 8300 лв. Сред тях има раници, детски чанти, слънчеви очила, електрически кани, чаши, чаршафи, калъфи за възглавници, одеяла. Всички те достигнаха до нуждаещи се хора от София, Пловдив, Куклен, град Раковски, Житница, Калояново и Русе, сред които: възрастни и болни (88 души), бездомни (88 души), деца и младежи в риск (127 души), деца и младежи с увреждания (57 души), бежан-

ци и хора, търсещи убежище (55 души), самотни майки (4 души). За тези хора в нужда сътрудниците на „Каритас“ по места реализират конкретни грижи и социални услуги, съобразени с индивидуалните им потребности.

Община Куклен дари на децата, посещаващи Центъра за подкрепа на деца и семейства „Св. св. Кирил и Методий“ към „Каритас“ - Куклен, учебни и спортни помагала, материали за логопед и психолог, пособия и материали за арт терапевтична дейност, както и книжки, конструктори, пъзели, топки, федербали. Дарението е на обща стойност 2000 лв.

Над 150 бедни хора получиха допълнителна храна под формата на сандвичи в социалния център „Рождество Христово“ към „Каритас“ - София. Сандвичите бяха давани безвъзмездно на нуждаещите се в продължение на пет месеца - от ноември 2016 г. до март 2017 г. Инициативата бе реализирана съвместно с фондация „Комунитас“.

Каузата на „Каритас“ - София, насочена в подкрепа на деца в риск, набра 1973 лв. от благотворителната кампания „Избери, за да помогнеш“ на „РайфайзенБанк“. Освен с дарения служителите на банката се включиха и в различни инициативи и срещи с децата от центровете към „Каритас“ - София в Куклен, Баня, Малко Търново и София, сред които „Прочети приказка на де-

те“, „Заедно в арт работилницата“, среща на родители по проблеми, свързани с отглеждането и възпитанието на техните деца.

„Каритас“ - Бургас, и съдов хирург от Многопрофилната болница за активно лечение в Бургас спасиха бездомен човек от ампутация на двата крака. Сътрудниците към Мобилния център за подкрепа на бездомни хора към „Каритас“ - Бургас, срещат 63-годишния Тодор на улицата в тежко състояние и се опитват да му оказват най-адекватното съдействие и грижи. След консултации с доста лекари достигат до съдовия хирург от МБАЛ - Бургас, д-р Борислав Тръпчев, който се ангажира да помогне на Тодор и да спаси краката му. Благодарение на доброто отношение на доктора и на сътрудниците на „Каритас“ Тодор си възвърна вярата, че може да продължи живота си, да има отново работа и дом.

Сътрудници на „Каритас“ - София, започнаха дейности, насочени в подкрепа на хората, настанени в центъра за временно настаняване на чужденци в Бусманци. Дейностите включват занимания по неформално обучение, културна ориентация, английски език, игри и арт занимания. „Каритас“ - София, е единствената организация, която провежда занимания с хората в центъра в Бусманци.

Страницата подготви
„Каритас България“

Може да подкрепите „Каритас“, като направите дарение по банков път по следната сметка:
Първа инвестиционна банка
IBAN: BG37 FINV 9150 12BG N08K MX BIC: FINVBSGF
Основание за плащане: Каритас
Титуляр на сметката: Каритас България
За повече информация може да се свържете с „Каритас България“: caritas@caritas.bg, тел.: 02 944 18 58.
Благодарим ви, че помагаме заедно на хората в нужда!

твото. Иска ми се да има голяма хармония между подготвящата за Световния ден на младежта в Панама и за синода.

Нашето време няма нужда от „младежи-дивани“

Според Евангелието на Лука, след като приела известието на ангела и отговорила с „да“ на поканата да стане майка на Спасителя, Дева Мария станала и отишла бързо да посети братовчедка си Елисавета, която била в шестия месец от бременността (вж. 1, 36-39). Дева Мария е много млада; това, което ѝ е известно, е един чудесен подарък, но съдържа също така големи предизвикателства. Господ ѝ осигурява Своето присъствие и Своята подкрепа, но много неща са все още неясни в съзнанието и в сърцето ѝ. При все това Дева Мария не си стои въкъщи, не позволява да бъде парализирана от страх или от гордост. Дева Мария не е от този тип хора, които за да са добре, имат нужда от диванче, където да си седят удобно и на безопасно. Тя не е девойка-диван! (вж. Бдение, Краков, 30 юли 2016). Ако нейната възрастна братовчедка има нужда от помощ, тя не се бави, а веднага тръгва на път.

Дълъг е пътят, за да стигне до дома на Елисавета - около 150 км. Но девойката от Назарет, движена от Свети Дух, не познава препятствия. Със сигурност дните, през които пътува, ѝ помагат да съзерцава прекрасното събитие, в което е участник. Така се случва и с нас, когато тръгваме на поклонничество; по пътя в паметта ни се връщат разни случки от живота и бихме могли да прозрем смисъла им и да задълбочим нашето призвание, което се разкрива в срещата с Бог и в служението към другите.

Силният ми стори велико нещо

Срещата между двете жени - младата и възрастната, е изпълнена с присъствието на Свети Дух, с радост и удивление (срв. Лк. 1, 40-45). Двете майки както и децата, които носят в утробата си, почти танцуват от щастие. Елисавета, поразена от вярата на Дева Мария, възкликва: „Блажена е, която е повярвала, понеже ще се сбъдне казаното ѝ от Господа“ (ст. 45). Да, един от най-големите дарове, които Девата е получила, е този на вярата. Да вярваш в Бог е неограничен подарък, но също така изисква да бъде приет; и затова Елисавета благославя Дева Мария. Тя от своя страна отговаря с химна „Душата ми величае Господа“ (срв. Лк. 1.46-55), където намираме израза „Силният ми стори велико нещо“ (ст. 49).

Песента на Дева Мария е един революционен химн, песен на девойка, пълна с вяра, осъзнаваща своите ограничения, но уповаваща се на Божието милосърдие. Тази малка смела жена благодари на Бог, защото Той е погледнал нейната незначителност и защото е извършил делото на спасението за Своя народ, за

бедните и смирените. Вярата е сърцевината на цялата история на Дева Мария. Нейната песен ни помага да разберем Божието милосърдие като двигател на историята - било на личната, било на цялото човечество.

Когато Бог докосва сърцето на един младеж или на една девойка, те стават способни наистина на велики дела. „Великото нещо“, което Всемогъщият е извършил в живота на Дева Мария, ни говори за нашето пътуване през живота, което не е лутане без смисъл, а едно поклонничество, което въпреки всичките си трудности и страдания намира в Бог своята пълнота (срв. Ангел Господен, 15 август

да осъществи в нас и чрез нас. Помага ни да се отворим, за да бъдем избрани като Негови инструменти, като сътрудници на Неговите планове за спасяване. Дори и вие, млади хора, можете да вършите велики неща, да поемате огромни отговорности, стига да осъзнаете милосърдното и всемогъщо дело на Бог във вашия живот.

Бих искал да ви задам няколко въпроса. По какъв начин „съхранявате“ във вашата памет събитията и преживяванията си? Как се отнасяте към фактите и образите, запечатани във вашите спомени? На някои от вас - особено на наранените от различни житейски обстоятелства, им се иска

Как да бъдем свързани, следвайки примера на Дева Мария

За Дева Мария се казва, че запазваше всички тези неща, размишлявайки ги в сърцето си (срв. Лк. 2, 19. 51). Това простирано момиче от Назарет ни учи със своя пример не само да запазваме спомена за събитията от живота, но и да ги сглобяваме, за да възстановим единството на частите, които - събрани заедно - могат да създадат една мозайка. Как ние можем да се упражняваме в тази посока? Ще ви дам няколко съвета.

В края на всеки ден можем да поспрем за няколко минути, за да си припомним красивите моменти, предизвикател-

ствата, това, което е станало добре, и това, което се е объркало. Така пред Бог и пред самите себе си можем да изразим чувствата на благодарност, на съжаление и на доверие; ако искате, можете и да си го записвате в една тетрадка, нещо като духовен дневник. Това означава да се молим в живота, чрез живота и относно живота и сигурно ще ви помогне да възприемете по-добре големите неща, които Господ извършва във всеки от вас. Както казва свети Августин, Бог можем да Го намерим в обширните полета на нашата памет (срв. „Изповеди“, книга X, 8, 12).

Четейки „Душата ми величае Господа“, ние осъзнаваме как Дева Мария познава Словото на Бог. Всеки стих на тази песен има своя аналог в Стария завет. Младата майка на Исус знае добре молитвите на своя народ. Със сигурност нейните родители, баба ѝ и дядо ѝ са я научили. Колко важно е предаването на вярата от едно поколение на друго! Има скрито съкровище в молитвите, които са ни учили нашите предци, в тази живяна духовност в културата на обикновените хора, която наричаме народно благочестие. Дева Мария събира наследството на вярата от своя народ и го обобщава в една изцяло нейна песен, но която същевременно е песен на цялата Църква. И цялата Църква я пее с нея. До степен че и вие, младежи, да можете да изпелете едно изцяло ваше „Душата ми величае Господа“ и да направите от живота си подарък за цялото човечество; главното е да бъдете свързани с историческата традиция и с молитвата на тези, които са ви предшествовали. Оттук следва да се познава добре Библията, Божието слово, да се четете всеки ден, като я сравнявате със собствения живот, да разчитате всекидневните събития в светлината на това, което Господ ви казва в Светото писание. В молитвата и в молитвеното четене на Библията (т. нар. Lectio Divina) Исус ще затопли вашите сърца, ще осветли вашите стъпки дори и в най-трудните моменти от вашето съществуване (срв. Лк. 24, 13-35).

Дева Мария ни учи и да жи-

веем в състояние на благодарение, т.е. да бъдем постоянно благодарни и често да отдаваме възхвала, а не само да се взираме в проблемите и трудностите. В динамиката на живота днешните молитви ще станат причина за благодарност утре. По този начин вашето участие в литургията и моментите, в които ще осъществявате тайнството на помирението, ще бъдат едновременно връх и начална точка. Вашият живот ще се обновява всеки ден с прошката, превръщайки се в постоянна възхвала на Всевишния. „Доверявайте се на спомена за Бог [...] Неговата памет е нежно сърце на състрадание, което се радва при изтървяването на всяка наша грешна следа“ (СДМ, литургия, Краков, 31 юли 2016 г.).

Видяхме, че „Душата ми величае Господа“ извира от сърцето на Дева Мария в момента, когато се среща с възрастната си братовчедка Елисавета, която със своя вяра, със своя пронизателен поглед и със своите думи помага на Девата да разбере по-добре мащаба на действието на Бог в нея, мислята, която ѝ е поверена. А вие давате ли си сметка за необикновения извор на богатство, каквото представлява срещата между младите и възрастните хора? Какво значение отдавате на възрастните хора, на баба си и дядо си? Нормално е да желаете да „полетите“ - носите в сърцата си толкова много мечти - но ви трябва мъдростта и прозрението на възрастните хора. Докато отваряте крилетата си за вятъра, важно е да откриете вашите корени и да съберете свидетелствата на хората, които са ви предшествовали. За да се изгради едно бъдеще, което има смисъл, трябва да знаете за изминалите събития и да заемете позиция спрямо тях (вж. Апостолическо насърчение Amoris letitia, 191,193). Вие, младежи, имате силата, а възрастните хора имат паметта и мъдростта. Както Дева Мария отива при Елисавета, така и вие обърнете погледа си към възрастните хора, към вашите баби и дядовци. Те ще ви кажат неща, които ще се харесат на вашия разум и ще разтуптят вашето сърце.

Творческа вяроност, за да се изградят нови времена

Вярно е, че имате малко години зад гърба си и затова може да ви се вижда трудно да отдадете дължимото значение на традицията. Знайте добре, че това не значи да бъдете традиционалисти. Не! Когато Дева Мария в Евангелието казва: „Силният ми стори велико нещо“, това означава, че това „велико нещо“ не е приключило, а по-скоро продължава да се извършва в настоящето. Тук не става дума за някакво отвлечено минало. Да знаеш да възпоменаваш миналото не означава носталгия или да останеш свързан с конкретен период от историята, а да знаеш и да признаеш корените си, та да се връщаш винаги към същественото и да се впуснеш с творческа вяроност в изграждането на новото време. Би било жалко и не би било от полза за никого да се култивира осакатяваща памет, която прави винаги едни и същи неща по един и същи начин.

На стр. 11

Послание на папа Франциск за XXXII световен ден на младежта

„Силният ми стори велико нещо“ (Лк. 1, 49)

2015 г.). Ще ми кажете: „Отче, но аз съм много ограничен, аз съм грешник, какво мога да направя?“. Когато Господ ни призовава, Той не обръща внимание на това какво сме или какво сме направили. Когато ни вика, Той гледа друго - това, което бихме могли да направим, цялата любов, която сме способни да отдадем. Подобно на младата Дева Мария и вие можете да направите така, че вашият живот да се превърне в инструмент за подобряване на света. Исус ви призовава да оставите своя дяря в живота, една дяря, която да бележи историята, вашата история и историята на мнозина (срв. Бдение, Краков, 30 юли 2016).

Да бъдете младежи не означава да скъсате с миналото

Дева Мария надхвърля малко тийнейджърската възраст, както мнозина от вас. В „Душата ми величае Господа“ тя се приобщава към гласа на своя народ, към неговата история. Това ни показва, че да си младеж не означава да изгубиш връзка с миналото. Нашата лична история се вплита в дългата следа на пътя на общността, която ни е предшествовала през вековете. Подобно на Дева Мария ние принадлежим към един народ. Историята на Църквата ни учи, че дори когато тя трябва да премине през бурни времена, Божията ръка я води, помага ѝ да се преодолеят трудните моменти. Истинският живот в Църквата не е като flashmob (предварително планивана масова акция, в която голяма група хора се появява внезапно на обществено място, бързо изпълнява нещо и се разотива също така внезапно - б.р.), в който хората си дават среща, всеки прави своя рефортманс (изява пред публика, обикновено в културната сфера - б.р.), и след това всеки поема по своя си път. Църквата носи в себе си една дълга традиция, която се предава от поколение на поколение, като едновременно се обогатява от опита на всеки индивид. Дори вашата история намира своето място в рамките на историята на Църквата.

Припомнянето на миналото ни служи също, за да приемем новите дела, които Бог иска

да „нулират“ миналото си, да упражнят правото си да забравят. Но аз ще ви напомня, че няма светец без минало, нито грешник без бъдеще. Перлата се ражда от раната в мидата! Исус със Своята любов може да излекува нашите сърца, превръщайки нашите рани в истински перли. Както казва свети Павел, Господ може да покаже силата Си чрез нашата слабост (срв. 2 Кор. 12, 9).

Нашите спомени обаче не трябва да бъдат струпани на куп - както в паметта на твърдия диск. И не може всичко да се съхранява в един виртуален „облак“. Трябва да се научим фактите от миналото да стават динамична действителност, върху която да размишляваме и от която да извличаме поуки за нашето настояще и бъдеще. Да се открие червената нишка на Божията любов, която свързва цялото ни съществуване, е трудна, но необходима задача.

Мнозина казват, че вие, младите, сте безпаметни и повърхностни. Аз изобщо не съм съгласен! Но следва да признаем, че в наше време трябва да се възстанови способността да се размисля върху собствения ни живот и той да бъде ориентиран към бъдещето. Да имаш минало не е равносилно на да имаш история. В нашия живот можем да имаме премного спомени, но колко от тях наистина изграждат нашата памет? Доколко са важни за нашето сърце и доколко помагат, за да придадем смисъл на нашето съществуване? Лицата на младежите в социалните мрежи се появяват чрез много снимки, които разказват за повече или по-малко реални събития, обаче ние не знаем колко от всичко това е „история“, нещо изживяно, което може да бъде разказано, което има някаква цел и смисъл. Програмите на телевизиите са пълни с т. нар. риалити шоу, но това не са действителни истории, това са само минути, които минават пред камерата, в които героите живеят ден за ден, без план. Не се подвеждайте от този фалшив образ на действителността! Бъдете герои на историята си, решавайте вашето бъдеще!

Веселите послания на Вълната Във форми и багри

Традицията да се нарежда пластична коледна ясла при католичеството винаги се спазва в католическите църкви в страната ни. Даже в някои енории се обявяват конкурси за децата и младежите за представяне на изработена или нарисувана ясла. Винаги в представите ни тя е в обичайния си общоприет вид: винаги присъстват поне основните лица - Светото семейство, влъхвите, овчарите, ангели, а според френската традиция и цветарка, всички облечени с дрехи от старите епохи, най-често от времето на ренесанса и барока.

Независимо от това бях приятно изненадана, когато отивайки в капелата на ул. „Оборище“ 5 в София, където имам ангажимент да свира на неделните служби, заварих на олтаря наредена една необикновена ясла. Всички фигури бяха от вълна, по-точно филц (кече), в най-различни цветове, във фолклорен български стил. Там можеха да се видят всички персонажи - овчар и тримата влъхви, Светото семейство, животните в яслата, ангелчета и... един православен свещеник, държач под мишница гъска, току-що купена от пазара, явно неговия подарък за Младенеца.

Веднага се поинтересувах за майсторите, изработили тази толкова необикновена и красива типично българска ясла и разбрах, че това са жените, работещи в социалния център „Рождество Христово“ в столицата. Побързах да установя контакт с центъра и се оказа, че той се намира в спретнатата къща с малка градина в квартал „Люлин“. Когато се качих на втория етаж, ме посрещна една цветна симфония от боядисана вълна във всички цветове, от която сръчните ръце на около десетина жени извайваха чудни кукли - селски баби с хурки, момиченца, сватбарски двойки, мартенички, животни, ангелчета, Дева Мария, свети Йосиф, великденски сувенири и какво ли не още. Показаха ми как се боядисва вълната и как после от тази пухкава готова вълна във вид за предене се прави кече - едно буквално сплъстяване на вълната, после се изпира и изсушава, докато стане на плат. От този плат се правят куклите, разбира се, по специална технология. Досега знаех, че кечето се поставя на палките на ударните музикални инструменти, например при тимпаните или при някои барабани, използвани в големия симфоничен оркестър. За пръв път виждах употреба на кечето в приложното изкуство.

Готовите експонати се прибират тематично в специално надписани кутии, за да може лесно да се извади оттам търсеният предмет. Всеки, който желае, може да ги разгледа и да си купи каквото иска. Социалният център предлага и каталог с узаконени цени, но клиентите трябва да отидат на място и да закупят от самия център желаните предмет.

Ателието прави и базари в училища, институти и организации, откъдето клиентите могат да се снабдят с желаните сувенири.

Но защо тази фирма е регистрирана като социален център? Това бе логичният въпрос, който зададох. Всъщност центърът възниква преди 20 години, за да отговори на разпространеното явление в модерността - семейство само с майка и деца. Християнското милосърдие стои в основата на тази идея, а Католическата църква в България и по-точно в София е катализаторът на идеята - да се създаде дом, където изоставените от съпрузите си жени - майки, както и самотни майки да намерят закрила и помощ в отглеждането на децата си. Като тази помощ не е само морална, а при нужда и доказана необходимост е и материална.

Ръководителките на центъра „Рождество Христово“ ми показаха богатата документация, с която административно се утвърждава съществуването и легитимността на този център, а и не само това, но и контактите му с държавните институции. Аз нямам подробно да описвам тук различните документи, писма и т.н., която всеки желаещ може да прочете, а с възхищение ще разкажа накратко за милосърдието, проявявано всекидневно към нуждаещите се жени.

Интересното в организацията на център „Рождество Христово“ е това, че той съчетава формите на милосърдна с трудова дейност. Замислен отначало като чисто социална организация, в последващите десет години от два-сетгодишното му съществуване започва да функционира и като социално предприятие.

Уютният дом в квартал Люлин е мястото, където няколко жени прекарват всеки ден, без да се отделят от децата си. В спокойна, скромна и чиста обстановка децата си играят в обширната стая на първия етаж, където всички присъстващи се събират на обяд. На втория етаж жените усърдно работят, а усмивките и доброто настроение шестват навред в дома. Човек се чувства спокоен, защото тихите разговори го карат да забравя неспокоите и проблемите си, да забрави самотността си.

А пъстрата вълна и чудесните фигури, излезли от ръцете на майсторките, сякаш шеговито се усмихват на гостите.

Докато шефката г-жа Людмила Баликова ми показваше една кукла на дебела баба с хурка и се смееше, че май много дебела я е направила, помощничката г-жа Милка Петкова обучаваше четири жени да правят филц от пухкавата вълна. Обясниха ми, че имат още една помощничка - госпожа Ваня Сигридова. Ясно е, че те трите са душата на дома, че наред с производствената дейност се занимават с организацията, документацията и

всичко, което засяга законността и съществуването на дома. В краткия разговор, а също и от това, което ми дадоха да прочета, стана ясно, че в правилника за приемане на самотни майки първото условие е те сами да пожелаят това, да докажат, че наистина са в затруднено материално положение, че не робуват на пороци и са лоялни към държавните институции. Ако са безработни - че търсят работа и желаят да работят, а ако са без професия, могат да се обучат в производството на художествени изделия в центъра и при постигане на добри резултати центърът да им помогне да започнат собствен бизнес.

От документацията става ясно, че има две основни форми на работа: надомно - за майки с малки деца, които трябва да бъдат възрастни с децата си, и в ателието - за жени, нуждаещи се от трудова терапия и социални контакти. А че трудова терапия и контактите много помагат на депресивните състояния, това е добре известно. Работещите получават и скромно възнаграждение за труда си. За младите майки без професия особено важно е, че могат да се научат да правят красиви изделия от вълната - това ще им създаде самочувствие на творци, едно неопишуемо преживяване на хора, които произвеждат красота със собствените си ръце. Може би ня-

кои от читателите ще сметнат за безполезна думите ми за радостта от творчеството и самочувствието, което то поражда, но пишещата тези редове най-добре би могла да ги провери.

И накрая да обясня защо центърът няма магазин, където лесно всеки би могъл да купи сувенири. Тъй като често обучаващите не са в състояние да работят активно по различни причини, а и търсенето на продукцията е нарастало, поддръжката на магазин би се оказала ненужно скъпа. Темповете на производство също не обособяват подобна поддръжка. Та нали целта не е само да се произвежда с бесни темпове, а да се окаже разбиране и помощ на самотните, които често може и да са нестабилни в емоционално отношение, да не са в състояние да работят винаги усърдно. Затова в началото на този материал споменавам, че интересуващите се трябва да отидат в центъра, където освен че ще намерят желаните сувенири, ще видят с очите си реалното милосърдие - скромно и тихо, което е далеч от декларативните и високопарни обещания и приказки по медиите и също така далеч от теоретичните страници, изписани върху тонове хартия.

В център „Рождество Христово“ гостите ще се уверят, че в живота има по-важни неща от лукса и богатството, от празните развлечения и удоволствия, защото всичко това не избява от самотността и тъгата и не ни прави щастливи. Гостите ще разберат, че радостта от творчеството - необременена от завистта, споделена с колеги и приятели - може да бъде извор на щастие. И това щастие е още по-голямо, ако осъзнаем, че заслугата за него е и на Свети Дух.

Майя ХИЛДЕГАРД

8

ИСТИНА
VERITAS

Брой 4 (1521)
април 2017 г.

Христос възкръсна!

От сгр. 1

да свидетелства за истината. И ето вече нови 25 години той остава верен на себе си, верен на истината, излязла от устата на Бог, и отново продължава да бъде светлина по думите на неговите основатели: „Нека този лист бъде добре дошъл у всеки католик и дано както животворните лъчи на благодатното слънце стоплюват и събуждат към нов живот природата, тъй и нашата „блага вест“ бъде за всяко католическо семейство духовна заря, под лъчите на която да изникне нов живот на истинско щастие и напредък“.

Искрена благодарност за усилията на толкова щедри, великодушни и способни хора, които прегърнаха възкръсна-

лия вестник „Истина“, защото обичат истината и искат истински да й служат. Техните имена ще срещнем в карето на вестника, после толкова имена, от толкова рубрики през тези години. Някои от тях вече очакват своето възкресение. Към всички благодарност, споена с молитва.

Пожелаваме вестник „Истина-Veritas“ да продължава да служи на истината и да продължава пътя на Този, който каза: „Аз съм пътят, истината и животът“ - Христос, който е самата истина. Тя е непобедима. Омразата може да я нарани, но не и да я срази. Лъжата може да я победи, но не и унищожи. Истината прави човека свободен и способен да обича.

Човек повече от всякога

днес жадува за истинска справедливост. Пътят на Бог е като златна нишка в историята и плановите на хората. Ако следваме тази златна нишка, ще разберем, че от най-дребните неща в живота може да се роди красотата. Вестник „Истина“ със своя умерен, но твърд и ясен тон сред толкова други медии прави така, че всеки, който го притежава, се чувства по-жив - възкръснал. А това означава: ако обичаш, и другият ще обича, ако му простиш, и той ще прости. Ако го приемеш, и той ще е готов да приеме другите, ако му възвърнеш надеждата, той ще разсъфти. Така и вестник „Истина“ свидетелства за Истината, а тя е само една, неповторима: истинската истина, че Христос възкръсна - наистина възкръсна!

Свети мъченик Сава Стратилат

Свети Сава Стратилат е гот. Служил е в римската армия по времето на император Аврелиан (270-275). Благодарение на храбростта си достига чин стратилат. Терминът „стратилат“ е гръцки и означава капитан. По-късно във Византийската империя тази дума означава почетен чин.

Свети Сава бил още от юношеството си таен християнин. Той често посещавал затворници, помагал им с щедри дарения и ги насърчавал да не губят вяра в Христос. За чистия си и добродетелен живот получава от Бог дар за чудотворство и изцеление на болести. Когато император Аврелиан открива, че Сава е християнин, го извиква на разговор и го увещава да се отрече от Христовата вяра, но младият воин отказва и дори публично изповядва вярата си. Разгневен, императорът нарежда да го затворят. Веднага го предават на мъчения - бият го, обгарят го със свещи и най-накрая го хвърлят в котел с кипяща смола, но той остава невредим. Седемдесет войници, негови другари, стават свидетели на мъченията му и като виждат твърдостта му, вместо за назидание гледката подбужда всички да приемат християнството. Веднага са обезглавени. Сава хвърлят в тъмница, а на сутринта мъченията продължават. Накрая го хвърлят в реката и го удавят. Смъртта му е регистрирана към 272 г. Загиба в Рим.

До 1612 г. реликви на светеца са пазени в Рим, а след това са пренесени в градчето Асколи Пичено, основано от сабинянски племена. Първите сведения за него са от 286 г. Намира се в област Марке, на мястото, където реките Тронто и Кастелано събират водите си, на около 26 км на запад от средиземноморския бряг. Асколи Пичено е красив град, който ревниво пази историческото и архитектурното си наследство от Римската империя, романската и готическата епоха. Градчето е известно като „града на стоте кули“. Има много черкви, катедрала, посветена на свети Емидий, където се намира прочутият олтар полиптих, дело на художника Карло Кривели, с изображение на светеца. Неслучайно тук са пренесени мощите на свети Сава Стратилат, които се намират в храма „Сан Венанцио“.

Паметта на свети Сава Стратилат днес се чества на 24 април или 7 май. Втората дата е вероятно по Юлианския календар, тъй като светецът се почита и в Православната църква.

Знаменателен е един друг факт. Първият камък на настоящия „Дом Вулфила“ в София като по Божия промисъл е положен точно на 24 април 1972 г. - 1700 години след мъченическата смърт на свети Сава Стратилат в Рим. Тогавашните собственици на сградата, разбира се, не са знаели нищо за светеца.

Иконография на светеца

Известни са различни негови изображения в Сърбия, Истанбул, Гърция и най-вече в Русия. Представен е като старец, с посивели коси и неголяма, едва заострена брада, в хитон и с плащ, с кръст в ръка; така е изобразен в черквата на Божията майка в Студеница - началото на XIII век. Подобно изображение може да се види в манастира „Хора“ (Кахрие Джами) в Истанбул (1316-1321). Сцена на мъчението му е представена на фреска в манастира „Козия“ във Влахия (1386-1390), както и на миниатюра „Минология“ в Бодленската библиотека (1327-1340).

В храмовите фрески от поствизантийско време свети Сава е изобразен като мъченик в манастира „Света Варвара“ (1546) и в наоса на манастира „Преображение“ в Метеора (1552), Гърция. Сцената на мъченичеството му е включена в иконографската програма за разписване на атонския манастир „Дионисиат“ (1547).

В Русия името на свети Сава Стратилат е известно от XII-XIII век. В народния календар обикновено към деня на неговата памет в складовите оставали последните запаси от зърнени храни. Най-старото му изображение е съхранено на арката в диаконика на черквата „Свети Георги“ в Стара Ладога (1170-1180) в Русия. Там светецът е изобразен като юноша воин, без брада, което е различно от общоприетата иконография конкретно за този светец. В традиционния вариант обикновено се изобразява като седящ старец с обла брада, както е представен на една икона от XVII век заедно със свети Йован Лествичник.

В монументалната фрескова живопис се е съхранило негово изображение на югозападния стълб в Спасо-Преображенската катедрала на Спаския манастир в Ярославъл (1564).

Свети Сава Стратилат е първият светец воин. От по-късно време са други светци воини - свети Меркурий, за когото още не е напълно доказан готският му произход, свети Себастиан и много други.

Логичен е евентуалният въпрос - как може воини, хора, участвали в битки и убивали други хора, да са светци? Нали това противоречи на християнската доктрина. Отговорът е, че в Римската империя воините са избирани измежду най-достоините младежи, защото да бъдеш воин е било висока чест. Затова са известни имена на много светци воини, които едновременно с тази си длъжност са изповядвали християнската вяра.

Майя ХИЛДЕГАРД

Патриарх Неофит се среща с апостолическия нунций в България

Според информация, публикувана на официалния сайт на Българската православна патриаршия, на 21 март Негово светейшество българският патриарх Неофит прие в Патриаршеския си дом апостолическия нунций в България монс. Анселмо Гуидо Пекорари по негова молба. Негово високопреосвещенство архиепископ Анселмо Пекорари бе придружен от своя съветник монс. Бодуан Бяжила Муанкембе. В срещата взе участие и Негово високопреосвещенство старозагорският митрополит Киприан.

Повод за посещението бе предстоящата визита в края на юни т.г. в България на кардинал Леонардо Сандри, префект на Конгрегацията за Източните църкви, по време на която той ще посети католическите общности в страната ни. Архиепископ Анселмо Пекорари запозна Негово светейшество патриарх Неофит с целта и програмата на посещението и отправи молба за официална среща между председателя на Българската православна църква и кардинал Сандри.

След посещението на ватиканския държавен секретар кардинал Пиетро Паролин през март миналата година това ще бъде вторият висш ватикански представител, който ще посети България.

По време на срещата, преминала в сърдечна атмосфера, двете страни изразиха взаимното си уважение, задоволството си от добрите взаимоотношения между БПЦ - Българска патриаршия, и Ватикан и съгласието си в отстояването на християнските нравствени ценности и норми на поведение.

имното си уважение, задоволството си от добрите взаимоотношения между БПЦ - Българска патриаршия, и Ватикан и съгласието си в отстояването на християнските нравствени ценности и норми на поведение.

Параклисът на Гроба Господен в Йерусалим е реставриран

От стр. 4

От своя страна кустодът на Светата земя отец Патон изтъкна, че „реставрираният параклис е физическото място, което съхранява паметта за погребението на нашия Господ Исус и ни свидетелства, че възплъщението на Сина Божия е толкова истинско и пълно, че стига до опита на смъртта, който е последният опит от човешкото съществуване. Но светият Гроб е преди всичко физическото място, където тялото на нашия Спасител не видя тление и смъртта бе победена. Именно защото това е мястото на възкресението на Господ Исус, то е също основата на нашата вяра и на нашия християнски живот“.

Отец Патон подчерта, че „осъществяването на работите по съхранението, реставрацията и възстановяването на параклиса на Гроба Господен благодарение на нашите три общности придобива една допълнителна стойност: то е знак на значителното укрепване на братските отношения между нас и сред нашите общности, белязани от взаимното доверие и сътрудничеството“.

Един особено интересен елемент в словото си изтъкна арменският патриарх Манугиан, възползвайки се от икуменичния дух на събитието и отправяйки едно интересно предложение към присъстващите: „Ние сме пазители на това място - посочи патриарх Манугиан, обръщайки се към гръко-православните и францисканците. - Но има и други три християнски деноминации (асирийци, копти и етиопци), на които историята гарантира само някои правомощия вътре в тази базилика. А в Йерусалим живеят също англичани и лутерани, които до този момент са изключе-

ни от това място. Защо да не обмислим възможността за гарантирането на тези останали пет християнски деноминации да отслужват своята литургия в параклиса на Гроба Господен поне веднъж в годината, по време на Пасхата Христова?“, посочи патриархът.

За момента това е само предложение, но приемането му би означавало много за единството на християните в Йерусалим. Би било допълнителен

знак на надежда за всички християни в Близкия изток. Същите тези християни, както припомня кардинал Сандри в посланието си, изпратено от името на папата, „днес понасят много страдания, но от този реставриран параклис черпят нова смелост, защото знаят, че напреженията и конфликтите не ще имат никога силата, за да угасят светлината на Пасхата“.

Във вечна светлина

„Когато настъпи вечерта, Исус каза: „Да минем на другия бряг“ (Марко 4, 35)

Сестра Бернадета (Бона Генова) Бодушка, бенедиктинка 1928 - 2017

На 26 март нашата сестра Бернадета спокойно предаде живота си на Бог, Когото много обичаше.

Сестра Бернадета е родена на 24 декември 1928 г. в квартал Генерал Николаево, град Раковски. Едно от четирите деца, Бона отваря сърцето си на Бог още от десетгодишна възраст. През 1994 г. постъпва в манастира на сестрите бенедиктинки. Първите си обети дава на 6 юни 1997 г., а вечните - на 10 юни 2000 г.

Много години сестра Бернадета работеше неуморно в манастирската градина, въпреки че от миналата година силите ѝ намаляха. Тя следваше завета на любимата си книга „Подражание на Христа“, в която се казва: „Работи, като че ли никога няма да умреш. Живей, като че ли ей сега ще умреш“.

Вечен покой дай ѝ, Господи, и вечна свтлина да я озари! Нека в мир да почива! Амин!

Сестри бенедиктинки

9

ИСТИНА
VERITAS

Брой 4 (1521)
април 2017 г.

Случилото се при празния гроб бе оставило апостолите в недоумение, „защото още не знаеха Писанието, че Той трябва да възкръсне от мъртвите“.

Според Божия план Христос трябваше да умре и да възкръсне. Ако знаеха по-добре Писанията, апостолите сами щяха да го установят. В това време Възкръсналият се явява на верните жени, представени от Магдалена. Тя вече е получила четири видения. Първо при празния гроб, после когато надгробният камък е отвален, след това в градината вижда два ангела, облечени в бяло, седнали на гроба като на трон - символ на победата над смъртта, най-накрая се обръща на повика Господен с думата „Равуни“, на арамейски „Господи Боже“. След всичко това тя е повярвала във Възкръсналия и бърза да повика апостолите. Уверена в себе си, тя ще им извести: „Видях Господа!“.

Въпреки думите на Магдалена апостолите се страхували от гонения и затова се заключили в горницата. Те били 10 без Юда и Тома, който по някаква причина отсъствал. 10 е минималният брой вярващи, които според еврейския закон са необходими, за да се проведе молитвеното събрание, за да се чете и тълкува Писанието. Това първо молитвено събрание във вечерта на Възкресението дори в минималния му брой не можеше да остане без присъствието на Христос между тях.

Евангелието казва дори за двама или трима, събрани в Негово име, че Христос е между тях. Десетте, които са се събрали, дори нямат вид, че четат Писанието или се молят; те просто са заедно, за да си дават смелост и за да търсят някаква утеха за смъртта на любимия си Учител. Петър и Йоан са ходили до гроба, повикани от Магдалена, но са го намерили празен. Чули са думите й „Видях Господа!“, но като че ли не са много убедени в свидетелството на една жена. Но ето - Исус не закъснява. Той дойде изправен сред тях и каза: „Мир вам“. Дойде през затворени двери и застана прав. Тези две действия искат да подчертаят, че именно Той е Възкръсналият и живият Христос. Въпреки че е преобразен в славата, Той не е при-

Томина неделя

видение.

В друг един епизод Той ще Го потвърди, искайки нещо за ядене, и ще Му дадат печена риба и вощен мед. Това, което им дарява, е мирът - тържествено обещан като дар Божий и дар на Царството Божие. Думата „мир“, на гръцки „ирини“, превежда еврейската дума „шалом“, която може да бъде разбрана като мир, но още повече като спасение. Библейски погледнато, шалом означава идеалните условия, когато всички ще имат всичко и нищо не ще липсва на никого. Това е жизнената среда на Царството Божие. Този мир не е само липсата на война, но преди всичко насладата за човека от това да бъде в пълната обрза и подобие Божие; този мир означава здраве - физическо и духовно, означава общение на любов и вяра в Христос, общение, което ни прави синове Божии, братя и сестри Христови. И ето, този мир е самият Христос - пътят, истината и животът, написани с пълнен определителен член (Той не е един от пътищата, от истините и животите, а тяхната еднозначна пълнота). Не може да има помирение, което да не се базира на истината; без нея то би било само едно примирие, временно за тишие. Само в Христос може да има истински мир, защото Той е, Който го дарява неизчерпаемо и вечно. Това е дарът на Възкръсналия, приготвен от Светия Дух още на Кръста. Без Кръста Господен не би имало мир. Затова и светът не може сам да си даде мир, защото му липсват и Възкръсналият Христос, и Светият Дух.

След това Исус се представя на апостолите, показва им раните от гвоздеите по ръцете и нозете, от копие то между ребрата, като че ли иска да увери съмняващите се апостоли, че Той е самият Христос.

Кръстът, страданието и смъртта не са само един момент на слабост, а част от Божията същност. Дори в славата Христос ще пази като скъп спомена за Кръста, защото Той е, който животвори. Разпънатият и Възкръсналият е същият Господ,

Който апостолите сега виждат пред себе си. Но не е достатъчно за апостолите, казва евангелист Йоан, само да видят Господ и да повярват. Те трябваше да тръгнат, за да занесат Възкръсналия на света, да провъзгласят Благата вест за Възкресението по цялата земя, за

прощават греховете от Негово име, защото човек сам на себе си не може да прости, той има нужда от другия, от Бог, на Когото да се довери и от Когото да изпроси прошката.

Никой не може да прости, ако не е на мястото на другия, вместо другия, ако самият той не е

да направят така, че светът да познае Христовата любов, за да Му се поклонят и да я прослави. Това е задължение не само за свещениците и монахините, но и за всички християни, защото всички сме призвани да бъдем Христови апостоли, Негови свидетели пред света, който го не позна. Радостта, която изпитват апостолите, виждайки възкръсналия Господ сред тях, няма да стихне, защото това е радост вечна, приготвена за вярващите ученици от вечността.

Исус отново дарява Своя мир и им казва: „Както Ме Отец прати, тъй и аз ви пращам“, и като рече това, духна и им каза: „Примете Духа Светаго“. Както Исус бе изпратен от Отца, подпомаган във всичко от Свети Дух, така и Той на свой ред изпраща в света Своите апостоли, но и те не сами, а подпомогнати от Свети Дух. Даде им и властта да прощават греховете - власт, запазена до този момент единствено за Бог. Възкръсналият установи тайнството покаяние, даде на апостолите и на техните наследници - епископите и свещениците, правото да

жертва, ако не е потърпевш лично. Затова Христос стана невинна жертва на мястото на всички нас, за да може от името на жертвите да ни прости и прощава. Наблюдателите тук нямат думата. И понеже Бог прости, Той даде и на апостолите правото да занесат на света Божия юбилей - годината на опрощаването на дълговете, година, която ще продължи до края на земното царство. Този Божий юбилей е Светият Дух, защото Той е нашето избавление, Той е, Който освобождава затворниците, приковани от веригите на греха. Той опрощава дълговете, опрощава заслуженото наказание за греховете ни, Той събира семействата, тоест възвръща общението с Отца, Сина и Светия Дух. Затова Светият Дух е Този, Който посвещава апостолите да носят прошката на грешниците, свободата на затворниците и зрението на слепите.

Исус е, Който прощава, защото - както казахме - Той самият е жертвата, но чрез апостоли те тази прошка стига до човека, те са гаранция за нея. Със смъртта и Възкресението Хрис-

тов Царството на Свети Дух е вече тук, на земята. Божественният план на Царя - Спасител, е вече в ход, царските служители са получили властта, остава само да се възползваме, да обрнем поглед към Царя - Спасител, или пък да се затворим в себе си, да търсим егоистично сигурността не по-далеч от себе си. Който остава вкопчен в земята, той няма време да вдигне поглед към висините. Защото да гледаш в Небето, ще каже земният човек, е време загубено, надявайки се само на ръцете си! Така и апостол Тома ще каже: „Ще повярвам само ако пипна с ръцете си раните“. Той се страхуваше от вярата, която е преди всичко риск, пълно доверие в другия, но и отговорност пред себе си, пред съвестта си. Вярата е противоположната дума на сигурността, на доказателството, видяно и пипнато. Томиното неверие не е съмнение научно и рационално, то е просто страх от доверие в неизвестното, в тайнственото, но преди всичко в любовта, която не можем да пипнем, да познаем със сигурност, ако не я прегърнем, ако не й се отдадем без резерва. Защото само рискувайки всичко, тя се печели, защото любовта не търпи половинчати отговори и безразличие. Бог, разбира се, не изоставя това, което е Негово. Тома е избран и повикан да служи на трапезата Господня. И „защото Божиите дарове и призвания са неотмени“ (Рим. 11, 29), Исус идва отново сред апостолите - и този път събрани при заключени врати - и казва за трети път: „Мир вам“. А към Тома, този път присъстващ, се обръща с думите: „Дай си ръката и тури в ребрата Ми, и не бъди невярващ, а вярващ“. Ето, виждате, че Божието търпение няма граници. Той иска всички да повярват в Неговата любов и отговорът на Тома няма да закъснее, ще се провикне: „Господ мой и Бог мой“, ще повярва и ще стане един от най-пламенните мисионери - евангелизатор на Изтока, където ще намери и мъченическата си смърт, прославяйки Бог.

И ще завърши с Христовите думи от днешното Евангелие: „Блажени всички вие, които не сте видели и сте повярвали“.

Петко ВЪЛОВ

Католически свят

От стр. 3

+++ Папа Франциск е приел на частна аудиенция ливанския президент генерал Мишел Аун на 16 март т. г. 82-годишният президент Аун е член на Маронитската католическа църква. Разговорите са преминали в задушевна атмосфера, но с ясна загриженост за пребиваващите там над 1.5 милиона сирийски бежанци, които 4.5-милионен Ливан не е в състояние да издържа. Генерал Аун е присъствал на литургия в маронитската католическа църква заедно с кардинал-секретаря Пиетро Паролин.

+++ Светият отец е приел голяма група китайски католици, които са посетили Фатима, носели са статуята на Фатимската Богородица и са присъствали на литургия. Папа Франциск е благословил статуята

и китайските богомолци, които развявали китайското знаме и пеели китайски религиозни песни.

+++ Икономическият секретариат е дал отчет за финансовото състояние на Светия престол и ватиканската държава за финансовата 2015 г. Светият престол е приключил годината с 12.4 милиона евро дефицит, а ватиканската държава - с излишък от 59.9 милиона евро. Бюджетът на Светия престол се формира от ватиканската банка, която има 50 милиона печалба за годината. Средства идват и от католическите епархии от цял свят - 24 милиона евро. Бюджетът на ватиканската държава се формира най-вече от входните билети за ватиканските музеи. Дефицитът на бюджета при Светия престол е почти на половината от този за предната година, а излишъкът на държавния бюджет през предната 2014 г. е бил висок - 63.5 милиона евро.

Рубриката води Петър КОЧУМОВ

Нови 115 блажени испанци

На 25 март в испанския град Алмерия бяха обявени за блажени 115 мъченици, убити заради омраза към вярата по време на Гражданската война в Испания. Сред

ната литургия бе председателствана от кардинал Анджело Амато, префект на Конгрегацията за делата на светците.

На следващия ден, 26 март,

в традиционната молитва Анджелус папа Франциск подчерта, че новите блажени са били „героични свидетели на Христос и на Евангелието Му, прогласяващо мир и братско помирение. Нека техният пример и тяхното застъпничество укрепват мисията на Църквата да изгражда цивилизацията на любовта“.

11 дни преди смъртта си отец Луис Едуардо Лопес Гаскон, един от новите блажени, е написал: „Каквото имах - Бог ми го е дал и Той ми го е взел. Да бъде благословено името Му! Отсега започвам да бъда истински ученик на Исус Христос“.

По ИНТЕРНЕТ

10 ИСТИНА VERITAS
Брой 04 (1521)
април 2017 г.

За плановете на Господ в живота на всеки от нас, или приказка за мечтите на трите дървета

Скъпи читатели,

Кой от нас в живота си не е имал усещането, че Бог не изпълнява неговите молби, че не се вслушва във воплите, които понякога му отправяме, или пък ги изпълнява не така, както ние очакваме от него? По този повод бих искала да ви разкажа една приказка за три дървета и техните мечти.

И така, излагам пред вас вълненията и желанията на трите дървета.

„Стояли си три дървета на хълм в гората. Стояли там и обсъждали своите надежди и мечти. Първото дърво каза: „Един ден се надявам, че ще стана ковчег за важно тяло. Може би ще бъда украсено с прекрасни гравюри и всеки ще може да види моята красота“.

Обадило се второто дърво: „Един ден аз ще бъда мощен кораб. Ще превозвам крале и кралици по водата и ще плавам до края на света. Всеки ще се чувства сигурен в мен заради силата на моите стопани“.

Накрая третото рекло: „Искам да порасна и да бъда най-красивото и най-голямото дърво в гората. Хората ще ме гледат на върха на хълма, ще гледат моите клони и ще мислят за небесата и за Господ, и аз ще съм близо до тях. Ще бъда най-значимото дърво на всички времена и хората винаги ще си спомнят за мен“.

11

ИСТИНА
VERITAS

Брой 4 (1521)
април 2017 г.

„Силният ми стори велико нещо“ (Лк. 1, 49)

От смп. 7

Дар от небето е да се види, че мнозина от вас със своите търсения, мечти и въпроси се противопоставят на онези, които казват, че нещата не могат да бъдат по-други.

Едно общество, което оценява само настоящето, има тенденцията да пренебрегва всичко, което се наследява от миналото, например установяването на брака, на посветения живот, на свещеническата мисия. Те започват да бъдат смятани за безсмислени, остарели форми. Счита се, че е по-добре да се живее в така наречените отворени ситуации, държейки се в живота както в риалити шоу - без цел и без край. Не се заблуждавайте! Бог е дошъл да разшири хоризонтите на нашия живот във всички посоки. Той ни помага да отдадем дължимото значение на миналото,

Няколко години по-късно в гората дошли трима дървосекачи. Единият приближил до първото дърво и казал: „Това изглежда здраво, мисля, че ще мога да го продам на дърводелец“. И започнал да сече стъблото. Дървото било щастливо. Знаело, че дърводелецът ще успее от него да направи ковчег и така да се сбъдне мечтата му.

При второто дърво вторият дървосекач казал: „Това дърво изглежда по-здраво, ще го продам на корабостроителница“. Второто дърво било щастливо. Знаело, че е на път да се превърне в мощен кораб.

Когато третият дървосекач се доближил до третото дърво, то се изплашило, защото ако го отсечели, неговите мечти нямало да се сбъднат. Дървосекачът казал: „Не ми трябва кой знае какво дърво, и това тук ще стане“. И отсякъл дървото.

Когато първото дърво стигнало при дърводелците, от него направили ясли за хранене на добитък. Сложили го в плевня, пълна със сено. Това не било нещото, за което то си било мечтаело.

Второто дърво било използвано за направата на рибарски лодки. Така завършили неговите мечти да стане мощен кораб, който да превозва царе.

Третото дърво пък било нарязано на големи парчета и хвърлено в някакъв склад.

Минали години и дърветата забравили за своите мечти.

Един ден мъж и жена пристигнали в плевнята. Жената родила и сложила детето в ясли, които били направени от

първото дърво. Мъжът искал да може да направи люлка за бебето, но трябвало да се примири, че и тези ясли ще послужат. Дървото, гледайки красотата на детето и неговата необичайност, усещало важността на това събитие и предчувствало, че пази в себе си най-важния човек на всички времена.

Години по-късно група хора се качили на рибарската лодка, направена от второто дърво. Един от тях бил изморен и заспал. Докато плавали, започнала силна буря и дървото разбрало, че не е достатъчно здраво, за да й устои. Хората се изплашили, събудили човека, който спял; Той станал и казал: „Мир“, и бурята спряла. Тогава дървото осъзнало, че превозва Царя на царете.

След някое и друго време някой дошъл и взел третото дърво и направил от него кръст. Един човек го взел на плещите си и го понесъл по улиците, където тълпата Го ругаела. Когато пристигнали на едно място, човекът бил прикован на кръста и той се напоил с Неговата кръв; човекът издъхнал. Мястото било на един хълм. Дървото осъзнало необичайната си съдба и че е достатъчно силно да стои на върха на хълма и да бъде близо до Господ, защото Христос бил разпънат на него.

Поуката от тази история е: когато нещата не вървят както ни се иска, винаги трябва да знаем, че Господ има план за всекиго от нас. Ако Му се доверим, Той ще ни възнагради с най-доброто за нас. Всяко от дърветата получило онова, което искало, но просто не по начина, по който си го представяло.

Ние не знаем какво Господ е планирал за нас. Знаем, че Неговите пътища и начини не са нашите, ала Неговите пътища и начини винаги са най-добрите.

А изводът е, че Господ има план за нас и ако се замислим, ще осъзнаем, че нашите желания винаги се изпълняват. Достатъчно е само да имаме търпението да изчакаме и най-важното - да имаме очи, за да го видим!

Мargarита ВАСИЛЕВА,
по материали от печата

един от светците - покровители на Латинска Америка и на Световния ден на младежта през 2019 г., в своето смиренно всекидневно служение е имал обичай да поднася най-добрите цветя на Дева Мария в знак на своята синовна обич. Изграждайте и вие като него приятелски отношения с Девата, поверявайки й вашите радости, тревоги и притеснения. Уверявам ви, няма да съжалявате!

Нека Девоуката от Назарет, която в света е приела много лица и имена, за да бъде близо до своите деца, да се застъпи за всеки от нас и да ни помогне да възпеем великите дела, които Господ е извършил в нас и чрез нас.

Franciscus

Ватикан, 27 февруари 2017 г.

ЧАСТ ТРЕТА Животът в Христос Раздел първи Призванието на човека: Живот в Духа Глава трета Божие спасение: Законът и благодатта Член 2 Благодат и оправдание II. Благодат

1996 Оправданието ни идва от Божията благодат. Благодатта е благоволенieto, безвъзмездната помощ, която Бог ни дава, за да отговорим на Неговия зов: да станем чеда Божии (Вж. Иоан. 1, 12-18), осиновени чеда (Вж. Рим. 8, 14-17), участници в Божествената същност (Вж. 2 Петр. 1, 3-4) и във вечния живот (Вж. Иоан. 17, 3).

1997 Благодатта е участие в живота на Бог, тя ни въвежда в съкровената част на триединния живот: чрез Кръщението християнинът участва в благодатта на Христос, Глава на Неговото Тяло. Като „осиновен син“ той може отсега нататък заедно с единствения Син да нарича Бога „Отец“. Той приема живота от Духа, Който му вдъхва любовта и Който образува Църквата.

1998 Това призвание за вечен живот е свръхестествено. То зависи напълно от безвъзмездното начинание на Бог, защото само Той може да се открие и да отдаде самия Себе си. Това призвание надвишава способностите на разума и силите на човешката воля, както и на всяко създание (Вж. 1 Кор. 2, 7-9).

1999 Благодатта на Христос е безвъзмездният дар, който Бог ни прави от живота си, вдъхнат от Светия Дух в душата ни, за да я излекува от греха и да я освети: Това е осветителната или обожествяващата благодат, приета при Кръщението. Тя е в нас изворът на делото за освещаването (Вж. Иоан. 4, 14; 7, 38-39).

Който е в Христос, той е нова твар; древното (същество) премина, ето всичко стана ново; а всичко е от Бога, Който ни примири със Себе си чрез Исуса Христа (2 Кор. 5, 17-18).

2000 Осветителната благодат е благодатно състояние, постоянно и свръхестествено предразположение за духовно усъвършенстване, за да се издигне душата и да стане способна да живее с Бог, да действа в Неговата любов. Различаваме благодатно състояние, постоянно предразположение да живеем и да постъпваме според Божественния призив и въздействена благодат, която показва Божията намеса било в началото на обръщането, било по време на делото на освещаването.

2001 Подготовката на човека за приемане на благодатта е вече едно дело на благодатта. Тя е необходима, за да поражда и подкрепя нашето съдействие за оправданието чрез вярата и осветяването чрез любовта. Бог завършва в нас това, което е започнал, „защото Той започва така, както искаме да действувате, и завършва, както искаме да съдействувате на желаещите“ (SANCTUS AUGUSTINUS, De gratia et libero arbitrio, 17, 33: PL 44, 901).

Наистина ние също се трудим, но само съдействаме, докато Той действа. Защото милосърдието Му ни предхожда, за да бъдем изцелени; защото то още ни следва, за да можем, веднъж излекувани, да заживеем нов живот; то ни предхожда, за да бъдем призвани; то ни следва, за да бъдем прославени; то ни изпреварва, за да живеем в благочестие; то ни следва, за да живеем завинаги с Бог, защото без Него ние не можем нищо да направим (SANCTUS AUGUSTINUS, De natura et gratia, 31, 35: CSEL 49, 258-259 (PL 44, 264)).

2002 Свободната Божия инициатива изисква свободен отговор от човека, защото Бог създаде човека по Свой образ, дарявайки му заедно със свободата и способността да Го познава и да Го обича. Душата може да влезе в общение с любовта само свободно. Бог докосва непосредствено и движи човешкото сърце. Той постави в човека стремеж към истината и доброто, който само Той може да задоволи. Обещанията за „вечен живот“ отговарят на този стремеж извън пределите на всяка надежда:

„И понеже си отпочина на седмия ден, макар и всичко да стори ти бездеен, но тъй ни предвещава гласът на Книгата Твоя: че и ние след делата наши твърде добри - а и тях пак Ти си ни дал, в съботата на нашия живот ще почиваме в Тебе“ (SANCTUS AUGUSTINUS, Confessiones, 13, 36, 51: CCL 27, 272 (PL 32, 868)).

2003 Благодатта е преди всичко и главно дар на Духа, Който ни оправдава и осветява. Но благодатта включва също и даровете, които Духът ни дава, за да ни приобщи към делото Си, за да ни направи способни да участваме в спасението на другите и за растежа на Тялото Христово - Църквата. Това са благодатите на тайнствата, дарове, свойствени на различните тайнства. Освен това има и особени благодати, наречени харизми според гръцкия термин, употребен от свети Павел, който означава благоволение, безвъзмезден дар, благодеяние (Вж. CONCILIIUM VATICANUM II, Const. dogm. Lumen gentium, 12: AAS 57 (1965) 16-17). Какъвто и да е техният характер, понякога необикновен като дара на чудесата или езиците, харизмите са насочени към осветителната благодат и имат за цел общото благо на Църквата. Те са в служба на любовта, която изгражда Църквата (Вж. 1 Кор. 12).

Из „Катехизис на Католическата църква“

100 години от явяванията на Дева Мария във Фатима Посланията

Тези, които отиват на поклонение в Лурд, отиват, за да се потопят в атмосферата на свръхестественото място. Пещерата, където Дева Мария се явява на света Бернадета през 1858 г., и къпалните, в които болните продължават да се потапят в чудотворната вода, са благословени ивици земя в едно общество, в което свещеното е обезличено.

Тези, които отиват във Фатима обаче, не го правят, за да се освежат духовно от това място, а заради едно небесно послание - т.нар. тайна, която Дева Мария е доверила на трети овчарчета преди 100 години. Лурд изцелява по-особено телата, а Фатима предлага духовно ръководство за заблудени души. На 13 май 1917 г. в Кова да Ирия - едно живо място, само с камък и маслинови дървета, близо до село Фатима в Португалия, на три деца, които пасат овце - Франсишку и Жасинта Марто и братовчедка им Луисия душ Сантуш, се явила според думите им „една дама, облечена цялата в бяло, по-сияйна от слънцето, от която се разстила светлина по-ясна и силна от кристална чаша, пълна с чиста вода, пресечена от слънчевите лъчи на горещо слънце“.

Тази дама се разкрива като Божията майка, натоварена да занесе послание на хората; тя определя на трите овчарчета среща на 13-о число на следващия месец и така до 13 октомври. Последното явяване завършва с грандиозно чудо - т.нар. Танц на слънцето, видно до 40 километра далеч от мястото от десетки хиляди свидетели.

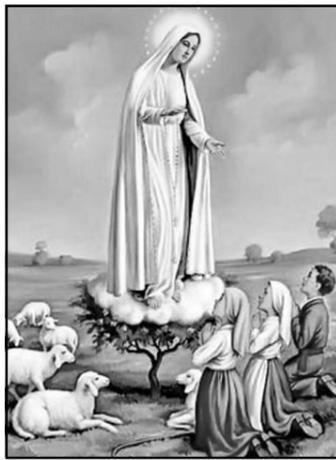
Тайната, разкрита от Дева Мария във Фатима, се състои от три части, които съставляват една последователна цялост. Първа-

та е ужасяващото видение на ада, където падат душите на грешниците; това наказание се противопоставя на милосърдието на Непорочно сърце на Мария, върховно средство за защита, предлагано от Бог на човечеството за спасението на души.

Втората част се отнася за една драматична историческа дилема: мир - плод на обръщането на света и изпълнението на исканията на Дева Мария, или ужасно наказание, което очаква човечеството, ако то е упорито в пътищата на греха. Русия би била инструментът на това наказание. Третата част, оповестена от Светия престол през юни 2000 г., говори за трагедия в живота на Църквата, като предлага видението за един папа и епископи, монаси и миряни, застреляни от гонителите. Отворените дискусии през последните години относно тази Трета тайна рискуват да засенчат пророческата сила на централната част на посланието, обобщени в две категорични фрази: „Русия ще разпространи своите грешки по целия свят“ и „Накрая моето Непорочно сърце ще възтържествува“.

На 13 юли 1917 г., когато Дева Мария отправя към децата на Фатима тези думи, болшевиките все още не са взели властта в Русия. Това ще се случи няколко месеца по-късно с Октомврийската революция, която бележи началото на световното разпространение на една политическа философия, която има за цел да подкопае основите на естествения и християнски ред. „За първи път в историята - казва папа Пий XI в своята енциклика Divini Redemptoris от 19 март 1937 г. - ние сме свидетели на една битка, съзнателно желана и внимателно подготвена от човека срещу всичко, което е божествено.“

През XX в. тази битка обхваща всички територии, където се е установявал подобен режим. След разпадането на Съветския

съюз тези грешки като да са се освободили от обвивката, която ги съдържа, и се разпространяват като идеологическа зараза в западния свят под формата на културен и морален релативизъм. Той сякаш прониква и в самата Католическа църква.

Посланието от Фатима е противоположно на проникването на тези грешки. Шестима папи са признали и почитали явленията в Кова да Ирия. Папа Павел VI, Йоан-Павел II и Бенедикт XVI са посетили светилището като папи, докато Йоан XXIII и Йоан-Павел I са ходили там още като кардинали. Папа Пий XII пък е изпратил свой специален представител, кардинал Алоизи Мазела.

Който никога не е бил във Фатима, нека не губи възможността да отиде там на стогодишнината от това събитие. Който вече е бил един или повече пъти, да направи както направих аз - да се върне там. Вие няма да намерите поне до Великден голям брой поклонници. Не обръщайте внимание на новото светилище, което изглежда грозничко. Ограничете своето посещение до параклиса на виденията при старото светилище, където са останките на блажените Жасинта и Франсишку. Отидете и на хълма Кабесо, където през 1916 г. Ангелът на Португалия предвари виденията на трите овчарчета. Фатима разкрива на своите поклонници обхвата на трагедията на нашето време, но същевременно отваря сърцата към непобедима надежда в бъдещето на Църквата и на цялото общество.

Роберто ДЕ МАТЕИ,
По „Il Tempo“, 7 март 2017 г.

Вселенският патриарх Вартоломей ще посети Тезе на 25 април

Няколко дни след Великден общността на Тезе ще посрещне изключителен гост - Константинополския патриарх Вартоломей, който за първи път посещава общността. Със своето поклонничество в Тезе патриархът ще завърши пастирската си визита в Швейцария по случай 50-годишнината на православния център в Шамбези.

По време на посещението си патриархът ще участва в общата молитва в 12 ч. в черквата на Помирението в присъствието на братята от общността Тезе, на представители от различни християнски деноминации и на младежи, намиращи се този ден в Тезе. Негов домакин ще бъде брат Алоиз, приор на общността.

Вярващите, желаещи този ден да посетят Тезе, е желателно да се запишат на сайта на Тезе:
http://www.taize.fr/fr_article126.html

По media@taize.fr

Преди 125 години папа Лъв XIII остро осъди дуелите

В енцикликата „Pastoralis officii“ (септември 1891 г.) папа Лъв XIII (1878-1903) формулира и постанови: „Който се дуелира, извършва двоен грях - възможно е да убие друг човек без нужда и лекомислено подлага на риск собствения си живот. Юридически, морално и хуманно това е неприемливо и осъдително!“.

За дуели - на латински Duellum (война), се разказва още в древността. Легендарен е дуелът между Давид и Голиат в Стария завет.

В средните векове се въвежда т. нар. съдебен спор за установяване на истината

чрез дуел със саби или мечове между съперници в присъствието на арбитър - съдия. Който от двамата пръв наранил противника, бил обявяван от съдията за победител.

В края на XV в. е въведен нов вид дуел - за защита на оскърбеното достойнство. За хулени, обругаване, презрение, обиди, удари в лице на обществено място, мнмя или истинска връзка със съпруга, сестра или дъщеря оскърбеният канел оскърбителя на дуел със сабя или пистолет.

Дуелите се разпространяват из цяла Европа. Особено активни са по-висшите кръгове, имащи право да носят оръжие - аристократи, офицери; по-късно се „включват“ и обикновени граждани. Има хиляди убити и тежко ранени. Епископи от Германия и Австро-Унгария настояват папата да се намеси, за да спре дуелите. И папа Лъв XIII издава енцикликата „Pastoralis officii“, с която разпорежда дуелиращите се да бъдат незабавно отлъчвани от Църквата.

Петър КОЧУМОВ,
по „Tag des Herrn“

12 ИСТИНА
VERITAS
Брой 4 (1521)
април 2017 г.

17 април

Свети Роберт Модемски

Свети Роберт Модемски е слабо известен в Католическата църква в България. Църковната история го признава като основател на цистерцианския орден в 1098 г.

Роден е в Шампан около 1028 г. в знатно семейство. Получава религиозно възпитание още като малък. На 15 години постъпва в бенедиктинския манастир в околностите на Троя. Там скоро си спечелва уважението на братята и е избран за приор на манастира. В 1068 г. става абат в манастира Сен Мишел де Тонер, където порядките са доста разпуснати. Роберт иска да внесе съответния ред в манастира и предлага реформи за затягане на дисциплината, но те не се приемат. Разочарован от това, той се връща в манастира в Троя в 1071 г.

В годините, когато живее свети Роберт, на Светия престол се възкачва папа Григорий VII. Църковната история го определя като довършител на Ключийската реформа. В какво се състои накратко тази реформа? На първо място в консолидация на религиоз-

ния живот в Рим, в изисквания за строга дисциплина и премахване на симонията¹ в клира. Литургията също претърпява реформи. Развитието ѝ вече показва индивидуалистични и субективистични тенденции. Съставените пълни служебни книги дават възможност на свещениците да отслужват сами - без лектор и певци - т. нар. частна меса. Литургията става все повече литургия на клира, който се отделя от вярващите с летнера². Смята се, че зад летнера, в олтарната част на черквата, набожността е по-силна. В молитвеника се допуска молитвите да се казват и индивидуално. Засилва се почитта към светците и техните реликви и това дава нов тласък на поклонничеството. Процъфтява пасионната мистика, важно значение придобиват някои молитвени комплекси и на първо място Кръстният път.

Всичко това подбужда основането на нови манастири, където да постъпят желаещите да се отдадат на духовен живот, чийто брой непрекъснато нараства.

Около 1075 г. група отшелници от Бургундия се обръщат към папа Григорий VII с молба за основаване на нов манастир с опитен духовен наставник. Папата им изпраща Роберт, който избира мястото на манастира да бъде в Модем. Манастирът става образец за ред, аскетизъм и строг религиозен живот - един добър пример за всички религиозни общности, които все още се съпротивляват на строгата дисциплина. Манастирът приема устава на свети Бенедикт.

Бързо се увеличава броят на желаещите монаси да постъпят там. Когато братството неимоверно се разраства, започват брожения между монасите, някои от които не желаят да приемат строгата дисциплина. Раздорите и разногласията огорчават свети Роберт и той - недоволен от създаването се полагане - поисква на два пъти да напусне манастира и да заживее като отшелник, но папата не му разрешава.

В 1098 г., на седемдесетгодишна възраст, с разрешение на архиепископа на Лион Роберт напуска манастира с 20 свои последователи, за да основат нов, където да се спазват истински християнски ценности. Рено, виконтът на Бон, дарява на монасите една отдалечена долина с гъста гора, където те основават манастира „Сито“ или „Цистерциум“ (на латински). Свети Роберт става първи абат на манастира и за дата на основаване се приема 21 май 1098 г. Това именно е орденът на цистерцианите. Той е утвърден от папа Каликст II на 23 декември 1119 г.

Следващите по-известни абати на този манастир до времето на свети Бернар от Клерво са Алберих и Стивън Хардинг - вторият духовен наставник на църковноучителя свети Бернар, който постъпва в „Сито“ в 1113 г.

Монасите от Модем се осъзнават и дълбоко се разкайват за лошата дисциплина и погаване на християнските ценности. Те молят папата да върне техния духовен наставник Роберт, за да въведе ред и дисциплина. Светецът се връща в Модем и там остава до смъртта си - на 17 април 1111 г. Папа Хонорий III го канонизира в 1220 г. Отначало паметта му се чества на 17 април, а по-късно - на 29 април. Днес е приета старата дата 17 април за отбелязване паметта на светеца.

Бележки:

1. Симония - търговия с църковни длъжности.
2. Летнер - преграда в черквите, която отделя клира от миряните. Тя най-често се поставя между презвитериума и главния кораб.

Майя ХИЛДЕГАРД